EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.11.30
KOM(2011) 812 galutinis

2011/0400 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos (2014–2018 m.), kuria papildoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“

{SEC(2011) 1427}
{SEC(2011) 1428}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Siūloma Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa (2014–2018 m.) (toliau – Euratomo programa) susijusi su mokslinių tyrimų veikla, vykdoma branduolinės energijos (branduolių sintezės ir dalijimosi) ir radiacinės saugos srityje. Šis pasiūlymas yra sudėtinė bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ dalis. Jame nurodomas bendrasis tiesioginių ir netiesioginių veiksmų biudžetas, nustatomi mokslinių tyrimų ir plėtros tikslai bei pateikiamos jų rėmimo priemonės.

Šis pasiūlymas – tai vienas reglamentas, apimantis visus svarbius minėtų sričių mokslinių tyrimo įgyvendinimo aspektus. Jame nustatomi moksliniai ir technologiniai tikslai bei tinkamos mokslinių tyrimų organizacijų, universitetų ir pramonės dalyvavimo taisyklės. Jis bus taikomas branduolių sintezės energijos mokslinių tyrimų ir plėtros programai, branduolių dalijimosi ir radiacinės saugos mokslinių tyrimų veiklai bei JRC tiesioginiams veiksmams branduolinio saugumo ir saugos srityje.

Todėl šis pasiūlymas padės užtikrinti, kad 2014–2018 m. būtų tęsiama Sąjungos finansuojama branduolinio mokslo ir technologijų srities mokslinių tyrimų ir mokymo veikla. Taip bus išlaikytas programų, pagal kurias šiuo metu aktyviau vykdoma ir koordinuojama veikla valstybėse narėse, veiksmingumas ir efektyvumas bei užtikrinta kuo didžiausia Sąjungos pridėtinė vertė.

Dėl minėtų prioritetų įgyvendinimo rėmimo 2014–2018 m. Euratomo programa padės siekti bendrojoje mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje „Horizontas 2020“ nustatytų trijų strateginių tikslų, kurie yra: *pažangus mokslas, pramonės pirmavimas ir visuomenės uždaviniai.* . Bus užtikrinti tinkami Euratomo programos ryšiai ir sąveika su bendrąja programa „Horizontas 2020“.

Siūloma Euratomo programa yra aiškiai susijusi su strategijos „Europa 2020“ ir strategijos „Energija 2020“ tikslais. Programa padės įgyvendinti pavyzdinę iniciatyvą „Inovacijų Sąjunga“: bus remiami ikiprekybiniai ir politikos formavimui būtini moksliniai tyrimai bei sudaromos palankios technologijų perdavimo iš akademinės aplinkos pramonei sąlygos. Įgyvendinant visų rūšių Euratomo programos veiklą daug dėmesio bus skiriama mokymui, didinamas branduolinės pramonės konkurencingumas ir kuriamas naujas pažangiųjų technologijų pramonės (visų pirma branduolių sintezės) sektorius – taip bus skatinamas augimas ir naujų darbo vietų kūrimas įvairiose srityse.

Pagal Euratomo sutartį branduolinių mokslinių tyrimų programos negali trukti ilgiau kaip 5 metus[1]. Todėl siūlomas teisės aktas baigs galioti 2018 m. pabaigoje.

ITER projektui skirtas atskiras sprendimas, nes šis projektas bus finansuojamas ne pagal daugiametę finansinę programą, kaip numatyta Komunikate „Strategijos „Europa 2020“ biudžetas“ (2011 m. birželio 29 d. COM(2011) 500).

2014–2018 m. Euratomo programa įgyvendinama kaip vienas reglamentas, kuriame nustatomos visos nuostatos, būtinos branduolinių mokslinių tyrimų veiklai vykdyti. Ši nauja

[1] Euratomo sutarties 7 straipsnis.

koncepcija radikaliai skiriasi nuo taikytosios ankstesniais programavimo laikotarpiais, kuriais šio reglamento turinys būdavo išdėstomas keturiuose skirtinguose įstatymo galią turinčiuose teisės aktuose (trijuose sprendimuose – dėl bendrosios programos, netiesioginiams veiksmams skirtos specialiosios programos ir JRC tiesioginiams veiksmams skirtos specialiosios programos – ir reglamente, kuriuo nustatomos įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir universitetų dalyvavimo ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisyklės).

Reglamente taip pat atsižvelgta į supaprastinimo tikslą: jame daroma nuoroda į tokį patį dalyvių garantijų fondą kaip ir bendrojoje programoje „Horizontas 2020“.

Be to, 2014–2018 m. Euratomo programoje iš esmės supaprastinamos finansavimo taisyklės, siūloma persvarstyta kontrolės strategija ir taip padedama siekti supaprastinimo bendrojo tikslo.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS REZULTATAI IR POVEIKIO VERTINIMAS

Rengiant Euratomo programos pasiūlymą visapusiškai atsižvelgta į atsakymus, gautus per plataus masto viešas konsultacijas, kurios buvo grindžiamos Žaliąja knyga „Iššūkius paversti galimybėmis. Bendros strateginės ES mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo programos kūrimas“[2].. Buvo surengtos papildomos konsultacijos, siekiant aptarti energetikos iššūkius būsimoje mokslinių tyrimų programoje su vyriausybių atstovais ir įvairiomis suinteresuotosiomis šalimis (įmonėmis, akademinės bendruomenės atstovais ir pilietine visuomene): branduolinius ir su branduoline sritimi nesusijusius klausimus. Komisija taip pat atsižvelgė į diskusijų Taryboje, Europos Parlamente ir Europos ekonomikos ir socialiniame komitete dėl 2012–2013 m. Euratomo bendrosios programos pasiūlymo rezultatus.

Pasiūlymas taip pat grindžiamas išsamiu poveikio vertinimu, konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis rezultatais ir vidaus bei išorės vertinimais. Atlikus vertinimą nustatyta, kad branduolinės saugos ir prastėjančios branduolinės srities kompetencijos Europoje uždaviniai gali būti veiksmingai sprendžiami išnaudojant valstybių narių vykdomų mokslinių tyrimų ir privačiojo sektoriaus vykdomų mokslinių tyrimų sąveiką, taip pat mokslo disciplinų ir technologinių sektorių sąveiką. Imantis Sąjungos lygmens veiksmų stiprinama branduolinės srities mokslinių tyrimų ir inovacijų sistema ir koordinuojami valstybėse narėse vykdomi moksliniai tyrimai, taip siekiant išvengti veiklos kartojimosi, išlaikyti kritinę masę pagrindinėse srityse ir užtikrinti optimalų viešųjų finansų naudojimą. Pagal Sąjungos lygmens programą taip pat gali būti vykdoma didelės rizikos ilgalaikė MTP branduolių sintezės energijos veikla – taip ji padeda dalytis rizika, išplėsti įmonių veiklą ir užtikrinti masto ekonomiją, kuri priešingu atveju būtų neįmanoma.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Teisinis šios bendrosios programos pagrindas numatytas Euratomo sutarties 7 straipsnyje.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymo biudžetas pateikiamas dabartinėmis kainomis. Finansinėje teisė akto pasiūlymo pažymoje, kuri pridedama prie šio pasiūlymo, nurodomas poveikis biudžetui, žmogiškiesiems ir administraciniams ištekliams.

---

[2] COM(2011) 48.

2011/0400 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos (2014–2018 m.), kuria papildoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį (toliau – Euratomo sutartis), ypač į jos 7 straipsnio pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę[3],

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[4],

kadangi:

(1) vienas iš Europos atominės energijos bendrijos (toliau – Bendrija) tikslų – padėti kelti gyvenimo lygį valstybėse narėse, be kita ko, skatinant vykdyti mokslinius tyrimus ir sudarant jiems palankias sąlygas valstybėse narėse, taip pat papildyti tuos mokslinius tyrimus įgyvendinant Bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programą;

(2) branduoliniai moksliniai tyrimai gali padėti didinti branduolinę saugą, saugumą bei radiacinę saugą ir taip prisidėti prie socialinės ir ekonominės gerovės bei aplinkos tvarumo. Ne mažiau svarbus yra branduolinių mokslinių tyrimų indėlis į saugos, efektyvumo ir saugumo principais pagrįstą ilgalaikį energetikos sistemos dekarbonizavimą;

(3) pagal Bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programą (toliau – Euratomo programa) bus remiami branduoliniai moksliniai tyrimai, ši programa padės siekti bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos, sukurtos [...] Reglamentu (ES) Nr. XX/XXXX[5] (toliau – bendroji programa „Horizontas 2020“), tikslų, bus sudarytos palankesnės sąlygos įgyvendinti strategiją „Europa 2020“, kurti Europos mokslinių tyrimų erdvę bei jai veikti;

(4) nors branduolinė energija gali turėti poveikį energijos tiekimui bei ekonomikos plėtrai, sunkios branduolinės avarijos gali sukelti pavojų žmonių sveikatai. Todėl Euratomo

---

[3] OL C , p. .
[4] OL C , p. .
[5] OL L [...]

mokslinių tyrimų ir mokymo programoje branduolinės saugos ir prireikus saugumo aspektams turėtų būti skiriama kuo daugiau dėmesio;

(5) branduolinių įrenginių turi arba radioaktyviąsias medžiagas naudoja (visų pirma medicinos reikmėms) visos valstybės narės, Taryba savo 2008 m. gruodžio 2 d. išvadose[6] pripažino, kad reikia nuolatos tobulinti branduolinės srities gebėjimus, visų pirma organizuojant tinkamą švietimo ir mokymo veiklą, susietą su moksliniais tyrimais ir koordinuojamą Bendrijos lygmeniu;

(6) pasirašiusi susitarimą dėl sprendimo įsteigti Tarptautinę ITER branduolio sintezės energijos organizaciją siekiant bendrai įgyvendinti ITER projektą[7] Bendrija įsipareigojo dalyvauti statant tarptautinį termobranduolinį eksperimentinį reaktorių (angl. ITER, *International Thermonuclear Experimental Reactor*) ir ateityje jį eksploatuojant. Bendrijos indėlis koordinuojamas tarpininkaujant Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo (toliau – branduolių sintezės energetikos vystymas) bendrajai įmonei, įsteigtai 2007 m. kovo 27 d. Tarybos sprendimu[8]. Su branduolių sintezės energetikos vystymu susijusi veikla, įskaitant su ITER susijusią veiklą, turi būti reguliuojama atskiru įstatymo galią turinčiu teisės aktu;

(7) kad branduolių sintezė taptų patikima komercinės energijos gamybos alternatyva, visų pirma reikia sėkmingai ir laiku užbaigti ITER statybas bei pradėti jį eksploatuoti. Antra, būtina parengti aukštų užmojų, tačiau realistines elektros energijos gamybos iki 2050 m. gaires. Kad minėti tikslai būtų pasiekti, Europos branduolių sintezės programa turi būti perorientuota. Daugiau dėmesio turėtų būti skiriama ITER projekto rėmimo veiklai. Tokia racionalizacija turėtų būti užtikrinta nepakenkiant Europos lyderystei branduolių sintezės mokslo bendruomenėje;

(8) Jungtinis tyrimų centras (angl. JRC, *Joint Research Centre*) ir toliau turėtų teikti nepriklausomą, į užsakovų poreikius orientuotą mokslinę ir technologinę pagalbą, kuri reikalinga formuojant, plėtojant, įgyvendinant Bendrijos politiką ir atliekant jos stebėseną, visų pirma branduolinės saugos ir saugumo mokslinių tyrimų bei mokymo srityje;

(9) Jungtinis tyrimų centras turėtų ir toliau kurti papildomus išteklius, vykdydamas konkurencingą veiklą, kuri, be kita ko, apima dalyvavimą netiesioginiuose Euratomo programos veiksmuose, trečiųjų asmenų vykdomą veiklą ir mažiau – intelektinės nuosavybės naudojimą;

(10) nors sprendimą, ar naudoti branduolinę energiją, kiekviena valstybė narė priima pati, Sąjungos vaidmuo yra parengti visų valstybių narių interesus atitinkančią sistemą, pagal kurią būtų remiami šiuolaikiškiausi bendri moksliniai tyrimai, žinių apie branduolių dalijimosi technologijas kaupimas ir išsaugojimas, ypač daug dėmesio skiriant saugai, saugumui, radiacinei saugai ir branduolinių ginklų neplatinimui. Tam reikalinga nepriklausoma mokslo bazė, o šioje srityje daug padėti gali JRC. Tai patvirtinama Komisijos komunikate „Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva „Inovacijų sąjunga““[9], kuriame Komisija pareiškė ketinanti naudotis JRC

---

6 2008 m. gruodžio 2 d. Tarybos išvados dėl gebėjimų poreikio branduolinėje srityje (15406/08).
7 OL L358, 2006 12 16, p.62.
8 OL L 90, 2007 3 30.
9 COM(2010) 546 final, 2010 10 6.

paslaugomis, kad sustiprintų politikai formuoti reikalingą mokslo bazę. Tą užduotį JRC siūlo atlikti orientuodamas savo atliekamus radiacinės saugos ir saugumo srities mokslinius tyrimus į Sąjungos politikos prioritetus;

(11) siekiant sustiprinti mokslo ir visuomenės ryšius bei padidinti visuomenės pasitikėjimą mokslu, įgyvendinant Euratomo programą pirmenybė turėtų būti teikiama sąmoningam piliečių ir pilietinės visuomenės dalyvavimui sprendžiant mokslinių tyrimų ir inovacijų klausimus, t. y. turėtų būti populiarinamas mokslinis švietimas, sudaromos palankios sąlygos gauti mokslinių žinių, rengiamos į piliečių ir pilietinės visuomenės problemas bei lūkesčius orientuotos patikimos mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkės ir sudaromos palankios sąlygos dalyvauti Euratomo programos veikloje;

(12) įgyvendinant Euratomo programą turėtų būti atsižvelgiama į kintančias mokslo ir technologijų, pramonės, politikos ir visuomenės galimybes ir poreikius. Darbotvarkės turėtų būti rengiamos glaudžiai bendradarbiaujant su visų susijusių sektorių suinteresuotosiomis šalimis ir būti pakankamai lanksčios, kad būtų galima atsižvelgti į naujus pokyčius. Įgyvendinant Euratomo programą turėtų būti nuolatos kreipiamasi dėl išorės patarimų, taip pat turėtų būti naudojamasi atitinkamomis struktūromis, pavyzdžiui, Europos technologijų platformomis;

(13) įgyvendinant Euratomo programą turėtų būti didinamas mokslininko profesijos patrauklumas Sąjungoje. Deramas dėmesys turėtų būti skiriamas Europos mokslininkų chartijai ir Mokslininkų priėmimo į darbą elgesio kodeksui[10], taip pat kitoms svarbioms bazinėms programoms, kurios sukurtos Europos mokslinių tyrimų erdvės reikmėms patenkinti, kartu atsižvelgiant į jų savanorišką pobūdį;

(14) pagal Euratomo programą plėtojant veiklą turėtų būti siekiama skatinti vyrų ir moterų lygybę mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, visų pirma šalinti pagrindines lyčių nelygybės priežastis, išnaudoti visą mokslo srityje dirbančių vyrų ir moterų potencialą bei įtraukti lyčių aspektą į projektų turinį, taip siekiant pagerinti mokslinių tyrimų kokybę ir paskatinti inovacijas. Vykdant veiklą taip pat turėtų būti siekiama įgyvendinti su vyrų ir moterų lygybe susijusius principus, įtvirtintus Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsniuose ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8 straipsnyje;

(15) vykdant pagal Euratomo programą remiamą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą turėtų būti laikomasi pagrindinių etikos principų. Turėtų būti atsižvelgiama į Europos mokslo ir naujųjų technologijų etikos grupės nuomonę. Vykdant mokslinius tyrimus taip pat turėtų būti atsižvelgiama į SESV 13 straipsnį ir mažinamas gyvūnų naudojimas moksliniuose tyrimuose ir bandymuose, siekiant ilgainiui atsisakyti gyvūnų naudojimo. Visa veikla turėtų būti vykdoma užtikrinant aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį;

(16) be to, didesnio poveikio būtų galima pasiekti, jei Euratomo programos ir privačiojo sektoriaus lėšos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės pagrindu būtų skiriamos svarbiausioms sritims, kur moksliniai tyrimai ir inovacijos galėtų padėti siekti

---

[10] C(2005) 576 final, 2005 3 11.

Sąjungos bendrųjų konkurencingumo tikslų. Ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama mažųjų ir vidutinių įmonių dalyvavimui;

(17) įgyvendinant Euratomo programą turėtų būti skatinamas bendrais interesais ir abipusės naudos principu grindžiamas bendradarbiavimas (visų pirma saugos srityje) su trečiosiomis šalimis;

(18) siekiant užtikrinti vienodas konkurencijos sąlygas visoms vidaus rinkoje veikiančioms įmonėms, Euratomo programoje numatytas finansavimas turėtų būti teikiamas pagal valstybės pagalbos taisykles – taip siekiama viešųjų išlaidų veiksmingumo ir išvengti rinkos iškraipymo, pavyzdžiui, privačiojo sektoriaus finansavimo išstūmimo, neefektyvių rinkos struktūrų kūrimo ar neefektyvių įmonių išlaikymo;

(19) 2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Taryba pripažino, kad būtina taikyti naują kontrolės ir rizikos valdymo Sąjungos mokslinių tyrimų finansavimo srityje koncepciją, ir paprašė iš naujo subalansuoti pasitikėjimą ir kontrolę bei rizikos ėmimąsi ir rizikos vengimą. Savo 2010 m. lapkričio 11 d. rezoliucijoje dėl mokslinių tyrimų bendrųjų programų įgyvendinimo paprastinimo[11] Europos Parlamentas paragino imtis pragmatinių postūmių, siekiant administracinio ir finansinio supaprastinamo, ir pareiškė, kad Sąjungos mokslinių tyrimų finansavimo valdymas turėtų būti labiau pagrįstas pasitikėjimu dalyviais ir rizikos toleravimu;

(20) Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti proporcingomis priemonėmis saugomi per visą išlaidų ciklą, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą ir tyrimą, prarastų, neteisingai išmokėtų ar netinkamai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, kai tinka, sankcijas. Persvarstyta kontrolės strategija, kurios pagrindinis principas bus jau nebe klaidų dažnumo minimizavimas, o rizika grindžiama kontrolė ir sukčiavimo atvejų nustatymas, turėtų sumažinti kontrolės naštą dalyviams;

(21) svarbu užtikrinti, kad Euratomo programos finansai būtų valdomi patikimai, o pati programa įgyvendinama kuo veiksmingiau ir savo adresatams priimtinausiu būdu, taip pat turėtų būti užtikrintas teisinis tikrumas ir programos prieinamumas visiems dalyviams. Būtina užtikrinti, kad būtų laikomasi Tarybos reglamento (ES) Nr. XXXX/2012 ir [Naujasis finansinis reglamentas][12] ir supaprastinimo bei geresnio reglamentavimo reikalavimų;

(22) siekiant užtikrinti, kad Euratomo programa būtų įgyvendinama kuo efektyviau, o taikant supaprastintas procedūras visiems programos dalyviams būtų sudarytos palankios sąlygos dalyvauti programoje ir jiems būtų taikoma nuosekli, išsami ir skaidri sistema, dalyvavimui Euratomo programoje ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidai turėtų būti taikomos bendrajai programai „Horizontas 2020“ galiojančios taisyklės, nustatytos [...] Reglamente (ES) Nr. XX/XXXX [dalyvavimo taisyklės], su tam tikrais pataisymais;

(23) svarbu ir toliau lengvinti naudojimosi dalyvių sukurta intelektine nuosavybe sąlygas, kartu užtikrinant kitų dalyvių teisėtų interesų ir Bendrijos interesų apsaugą pagal Euratomo sutarties 2 skyrių;

---

11 INI/2010/2079.

12 OL […].

(24) Komisijos valdomi dalyvių garantijų fondai, įsteigti pagal 2006 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (Euratomas) Nr. 1908/2006, nustatantį įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir universitetų dalyvavimo Europos atominės energijos bendrijos (Euratomas) septintosios bendrosios programos veiksmuose ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisykles (2007–2011 m.)[13] ir Reglamentą (Euratomas) Nr. XX/XX, kuriuo nustatomos įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir universitetų dalyvavimo Europos atominės energijos bendrijos bendrosios programos netiesioginiuose veiksmuose ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisykles (2007–2013 m.)[14], yra svarbus apsaugos mechanizmas, padedantis sumažinti riziką, siejamą su sumomis, kurias įsipareigojimų nevykdantys dalyviai turi sumokėti ir negrąžina. Dalyvių garantijų fondas, įsteigtas pagal Reglamentą (ES) Nr. XX/2012 [Dalyvavimo ir sklaidos taisyklės], taip pat turėtų apimti veiksmus, numatytus Reglamente (Euratomas) Nr. 1908/2006, Reglamente (Euratomas) Nr. XX/XX [2012–2013 m. Euratomo dalyvavimo taisyklės] ir šiame reglamente;

(25) Euratomo sutarties 7 straipsnyje Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinti Euratomo programą. Įgyvendinant Euratomo programą, išskyrus tiesioginius veiksmus, Komisijai turėtų padėti valstybių narių konsultacinis komitetas, kuris užtikrintų tinkamą nacionalinės politikos koordinavimą srityse, kurioms taikoma mokslinių tyrimų ir mokymo programa;

(26) norint pasiekti Euratomo programos tikslus atitinkamose srityse, būtina remti kompleksinę veiklą – tiek pagal Euratomo programą vykdomą veiklą, tiek veiklą, kuri bendrai vykdoma kartu su bendrojoje programoje „Horizontas 2020“ numatyta veikla;

(27) norint užtikrint veiksmingą veiklos kokybės valdymą, įskaitant vertinimą ir stebėseną, reikia parengti konkrečius veiklos kokybės rodiklius, kuriuos būtų galima išmatuoti laike, kurie būtų realistiški ir grindžiami loginiu intervencijos pagrindimu, taip pat būtų susiję su tinkama tikslų ir veiklos rūšių hierarchija. Turėtų būti įdiegti tinkami Euratomo programos įgyvendinimo ir stebėsenos koordinavimo mechanizmai, taip pat atliekama Europos mokslinių tyrimų erdvės pažangos, laimėjimų ir veikimo stebėsena;

(28) Dėl JRC tiesioginių veiksmų mokslinio ir technologinio turinio konsultuotasi su Jungtinio tyrimų centro valdytojų taryba, kuri sudaryta 1996 m. balandžio 10 d. Komisijos sprendimu 96/282/Euratomas dėl Jungtinio tyrimų centro reorganizavimo[15];

(29) siekiant teisinio tikrumo, 2006 m. gruodžio 18 d. Tarybos sprendimas 2006/970/Euratomas dėl Europos atominės energijos bendrijos (Euratomas) septintosios bendrosios branduolinių tyrimų ir mokymo veiklos programos (2007–2011 m.)[16], Reglamentas (Euratomas) Nr. 1908/2006, 2006 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimas 2006/976/Euratomas dėl specialiosios programos, įgyvendinančios Europos atominės energijos bendrijos (Euratomas) septintąją bendrąją branduolinių tyrimų ir mokymo veiklos programą (2007–2011 m.)[17], 2006 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimas 2006/977/Euratomas dėl specialiosios

---

13 OL L 400, 2006 12 30, p. 1.
14 OL L [...].
15 OL L 107, 1996 4 30, p. 12.
16 OL L 400, 2006 12 30, p. 60.
17 OL L 400, 2006 12 30, p. 404.

programos, kurią vykdys Jungtinis tyrimų centras savo tiesiogine veikla pagal Europos atominės energijos bendrijos (Euratomas) Septintąją bendrąją branduolinių tyrimų ir mokymo veiklos programą (2007–2011 m.)[18], [...] Tarybos sprendimas XXXX/XXXX dėl Europos atominės energijos bendrijos branduolinių mokslinių tyrimų ir mokymo veiklos bendrosios programos (2012–2013 m.)[19], Reglamentas (Euratomas) Nr. XXX/XXXX [Euratomo dalyvavimo taisyklės (2012–2013 m.)], [...] Tarybos sprendimas XXXX/XXXX/Euratomas dėl specialiosios programos, kuri bus vykdoma kaip netiesioginiai veiksmai, ir kuriuo įgyvendinama Europos atominės energijos bendrijos branduolinių mokslinių tyrimų ir mokymo veiklos bendroji programa (2012–2013 m.)[20] , ir [...] Tarybos sprendimas XXXX/XXXX/Euratomas dėl specialiosios programos, kurią vykdys Jungtinis tyrimų centras savo tiesiogine veikla pagal Europos atominės energijos bendrijos branduolinių mokslinių tyrimų ir mokymo veiklos bendrąją programą (2012–2013 m.)[21], turėtų būti panaikinti;

(30) Komisija konsultavosi su Euratomo mokslo ir technikos komitetu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

SUKŪRIMAS

1 straipsnis

Sukūrimas

Šiuo reglamentu sukuriama 2014 m. sausio 1 d.–2018 m. gruodžio 31 d. mokslinių tyrimų ir mokymo programa (toliau – Euratomo programa) ir nustatomos dalyvavimo toje programoje taisyklės, kurios taikomos ir dalyvavimui pagal šį reglamentą suteiktas lėšas administruojančių finansavimo įstaigų programose ir veikloje, kuri bendrai vykdoma pagal šį reglamentą ir pagal bendrąją programą „Horizontas 2020“, įsteigtą Reglamentu (ES) XX/XXX (toliau – „Horizontas 2020“).

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

(a) *mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla* – visų rūšių mokslinių tyrimų, technologijų plėtros, demonstracinė ir inovacijų veikla, įskaitant bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis skatinimą, rezultatų sklaidą ir

---

18 OL L 400, 2006 12 30, p. 434.
19 OL L [...].
20 OL L [...].
21 OL L [...].

optimizavimą, taip pat mokslo darbuotojų mokymo ir judumo Europos atominės energijos bendrijoje (toliau – Bendrija) skatinimą;

(b) *tiesioginiai veiksmai* – mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kurią Komisija vykdo tarpininkaujant jos Jungtinių tyrimų centrui;

(c) *netiesioginiai veiksmai* – dalyvių vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kuriai Sąjunga arba Bendrija (toliau – Bendrija) skiria finansinę pagalbą;

(d) *viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė* – partnerystė, kai privačiojo sektoriaus partneriai, Bendrija ir tam tikrais atvejais kiti partneriai įsipareigoja bendrai remti mokslinių tyrimų ir inovacijų programos ar strategiškai svarbios veiklos plėtrą ir įgyvendinimą;

(e) *viešojo sektoriaus subjektų partnerystė* – tai tokia partnerystė, kai viešojo sektoriaus įstaigos ar viešųjų paslaugų srityje veikiančios įstaigos regioniniu, nacionaliniu ar tarptautiniu lygmeniu Bendrijai įsipareigoja bendrai remti mokslinių tyrimų ir inovacijų programos ar veiklos plėtrą ir įgyvendinimą.

3 straipsnis

Tikslai

1. Bendrasis Euratomo programos tikslas – didinti branduolinę saugą, saugumą ir radiacinę saugą, taip pat, vadovaujantis saugos, efektyvumo ir saugumo principais, padėti ilgainiui dekarbonizuoti energetikos sistemą. Bendrojo tikslo siekiama vykdant I priede nurodytų rūšių veiklą, sudarytą iš tiesioginių ir netiesioginių veiksmų, kuriais siekiama šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų konkrečių tikslų.

2. Euratomo programos netiesioginių veiksmų konkretūs tikslai yra:

(a) padėti saugiai eksploatuoti branduolines sistemas;

(b) padėti rengti galutinių branduolinių atliekų tvarkymo priemones;

(c) padėti Sąjungos lygmeniu ugdyti branduolinės srities kompetenciją ir užtikrinti jos tvarumą;

(d) užtikrinti radiacinę saugą;

(e) eksploatuojant esamus ir būsimus branduolių sintezės objektus įrodyti, kad branduolių sintezė gali būti naudojama energijos gamybos reikmėms;

(f) padėti būsimoms branduolių sintezės jėgainėms reikalingus pagrindus, kuriant medžiagas, technologijas ir koncepciją;

(g) viešinti inovacijas ir skatinti pramonės konkurencingumą;

(h) užtikrinti, kad europinės svarbos mokslinių tyrimų infrastruktūra būtų prieinama ir ja būtų naudojamasi.

3. Euratomo programos tiesioginių veiksmų konkretūs tikslai yra:

(a) didinti branduolinę saugą, įskaitant kuro ir reaktoriaus saugą, atliekų tvarkymą, eksploatavimo nutraukimą ir avarinę parengtį;

(b) didinti branduolinį saugumą, įskaitant branduolinės saugos priemones, branduolinių ginklų neplatinimą, kovą su neteisėta prekyba ir branduolinę ekspertizę;

(c) didinti standartizacijos reikmėms naudojamos branduolinio mokslo bazės kokybę;

(d) sudaryti palankias žinių valdymo, švietimo ir mokymo sąlygas;

(e) padėti įgyvendinti Sąjungos branduolinės saugos ir saugumo srities politiką, taip pat su šia politika susijusius kintančius Sąjungos teisės aktus.

4. Įgyvendinant Euratomo programą užtikrinama, kad prioritetai bei remiama veikla atitiktų kintančius poreikius ir kad būtų atsižvelgiama į mokslo, technologijų, inovacijų, politikos formavimo, rinkų ir visuomenės pokyčius.

5. Įgyvendinant šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus konkrečius tikslus taip pat gali būti atsižvelgiama į Euratomo programos įgyvendinimo laikotarpiu atsiradusius naujus ir nenumatytus poreikius (pavyzdžiui, kai reikia reaguoti į naujas galimybes, krizes ir grėsmes), į poreikius, susijusius su naujos Sąjungos politikos formavimu, ir į veiksmų, kuriuos numatyta remti pagal būsimas programas, valdymą.

4 straipsnis

Biudžetas

1. Euratomo programos įgyvendinimui skiriamas 1 788 889 mln. EUR finansinis paketas. Ta suma paskirstoma taip:

(a) branduolių sintezės mokslinių tyrimų ir plėtros programos netiesioginiams veiksmams – 709 713 mln. EUR;

(b) branduolių dalijimosi, saugos ir radiacinės saugos netiesioginiams veiksmams – 354 857 mln. EUR;

(c) tiesioginiams veiksmams – 724 319 mln. EUR.

Ne daugiau kaip 13,5 % Euratomo programos netiesioginiams veiksmams įgyvendinti skirtos sumos tenka Komisijos administracinėms išlaidoms.

2. Iš Euratomo programos finansinio paketo gali būti dengiamos išlaidos, susijusios su programai valdyti ir jos tikslams pasiekti būtina parengiamąja, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, visų pirma su tyrimais ir ekspertų susitikimais susijusios išlaidos, kiek jos susijusios su bendraisiais šio reglamento tikslais; išlaidos, susijusios su informacinių technologijų tinklais, daugiausia skirtais informacijos tvarkymui ir mainams, taip pat visos kitos techninės ir administracinės pagalbos išlaidos, kurias Komisija patiria valdydama Euratomo programą.

3. Jei būtina, asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2018 m. ir būti skirti techninės ir administracinės pagalbos išlaidoms, kad būtų galima valdyti veiksmus, kurie dar nebaigti iki 2018 m. gruodžio 31 d.

4. Jeigu tiesioginiais veiksmais prisidedama prie subjektų, kuriems pagal 6 straipsnio 2 dalį ir 15 straipsnį Komisija paveda atlikti užduotis, parengtų iniciatyvų, toks indėlis nelaikomas toms iniciatyvoms skiriamo finansinio įnašo dalimi.

5 straipsnis

Trečiųjų šalių asocijavimas

1. Euratomo programoje asocijuotų šalių teisėmis gali dalyvauti:

   (a) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir galimos kandidatės; jos laikosi tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendrųjų principų ir bendrųjų sąlygų, nustatytų atitinkamuose asociacijos tarybų bendruosiuose susitarimuose ir sprendimuose ar panašiuose susitarimuose;

   (b) atrinktos trečiosios šalys, kurios atitinka visus šiuos kriterijus:

      (i) turi gerų mokslo, technologijų ir inovacijų srities pajėgumų;

      (ii) turi geros dalyvavimo Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programose patirties;

      (iii) turi glaudžių ekonominių ir geografinių ryšių su Sąjunga;

      (iv) yra Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės arba šalys ar teritorijos, išvardytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento XX/2012[22] priede.

2. Specialios asocijuotųjų šalių dalyvavimo Euratomo programoje sąlygos, įskaitant finansinį įnašą, apskaičiuotą pagal asocijuotosios šalies bendrąjį vidaus produktą, nustatomos tarptautiniuose Sąjungos ir asocijuotųjų šalių susitarimuose.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

ĮGYVENDINIMAS

I SKYRIUS

ĮGYVENDINIMAS, VALDYMAS IR PARAMOS RŪŠYS

6 straipsnis

Valdymas ir Bendrijos paramos rūšys

---

[22] OL L [...].

1. Euratomo programa įgyvendinama vykdant netiesioginius veiksmus ir taikant Reglamente (ES) Nr. XXX/2012 (Naujajame finansiniame reglamente) numatytą vieną ar kelias finansavimo priemones, įskaitant dotacijas, prizus, viešuosius pirkimus, finansines priemones ir finansinius įnašus. Bendrijos paramą taip pat sudaro tiesioginiai veiksmai, t. y. Jungtinio tyrimų centro (JRC) vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla.

2. Nepažeisdama Euratomo sutarties 10 straipsnio Komisija gali patikėti dalį Euratomo programos įgyvendinimo finansavimo įstaigoms, nurodytoms Reglamento (ES) Nr. XXXX/2012 [Naujasis finansinis reglamentas] [55 straipsnio 1 dalies b punkte].

   Komisija taip pat gali patikėti įgyvendinti netiesioginius veiksmus pagal Euratomo programą įstaigoms, sukurtoms pagal bendrąją programą „Horizontas 2020“, arba joje nurodytoms.

7 straipsnis

Dalyvavimo taisyklės ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaida

1. Juridinių asmenų dalyvavimui netiesioginiuose veiksmuose, kurie vykdomi pagal Euratomo programą, taikomos Reglamente (ES) Nr. XX/2012 [Dalyvavimo ir sklaidos taisyklės] nustatytos taisyklės ir laikomasi šio straipsnio 2 ir 3 dalių.

2. Įgyvendinant Euratomo programą, saugumo taisyklės, nurodytos Reglamento (ES) Nr. XX/2012 [Dalyvavimo ir sklaidos taisyklės] 40 straipsnio 2 dalyje, apima valstybių narių gynybinius interesus, kaip apibrėžta Euratomo sutarties 24 straipsnyje.

   Nukrypdama nuo to reglamento 41 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos ir atsižvelgusi į Bendrijos finansinį įnašą gavusių dalyvių pasiektus rezultatus, Komisija arba finansavimo įstaiga gali paprieštarauti nuosavybės teisių perdavimui arba abiejų licencijų – išimtinės ir neišimtinės – suteikimui tretiesiems asmenims, įsisteigusiems trečiojoje šalyje, kuri nedalyvauja Euratomo programoje asocijuotos šalies teisėmis, jei Komisija arba finansavimo įstaiga mano, kad toks licencijų suteikimas ar nuosavybės teisių perdavimas neatitinka Sąjungos ekonomikos konkurencingumo didinimo interesų arba nedera su etikos principais ar saugumo reikalavimais. Saugumo reikalavimai apima valstybių narių gynybinius interesus, kaip apibrėžta Euratomo sutarties 24 straipsnyje.

   Nukrypdamos nuo minėto reglamento 46 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos, Bendrija ir jos bendros įmonės, rengdamos, įgyvendindamos Bendrijos politiką ir programas bei vykdydamos tos politikos ir programų arba įsipareigojimų, prisiimtų bendradarbiaujant tarptautiniu lygmeniu su trečiosios šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, stebėseną turi teisę naudotis Bendrijos finansinį įnašą gavusio dalyvio gautais rezultatais. Tokios naudojimosi teisės apima teisę įgalioti trečiuosius asmenis naudotis rezultatais per viešųjų pirkimų procedūrą ir teisę išduoti sublicencijas; tokiomis teisėmis galima naudotis tik nekomerciniais ir su konkurencija nesusijusiais tikslais, ir jos suteikiamos nemokamai.

3. Dalyvių garantijų fondas, įsteigtas pagal Reglamentą (ES) Nr. XX/2012 [Dalyvavimo ir sklaidos taisyklės], pakeičia dalyvių garantijų fondus, įsteigtus pagal

Tarybos reglamentą (Euratomas) Nr. 1908/2006 ir Tarybos reglamentą (Euratomas) Nr. XX/XX [2012–2013 m. Euratomo dalyvavimo taisyklės].

Visos sumos iš dalyvių garantijų fondų, įsteigtų pagal Tarybos reglamentus (Euratomas) Nr. 1908/2006 ir (Euratomas) Nr. XX/XX [2012–2013 m. Euratomo dalyvavimo taisyklės], perduodamos dalyvių garantijų fondui nuo 2013 m. gruodžio 31 d. Veiksmų, vykdomų pagal Sprendimą XX/XX [2012–2013 m. Euratomo programa], dalyviai, pasirašantys dotacijų susitarimus po 2013 m. gruodžio 31 d., skiria įnašą dalyvių garantijų fondui.

8 straipsnis

Kompleksinė veikla

1. Siekiant Euratomo programos tikslų ir išspręsti bendrus Euratomo programos ir programos „Horizontas 2020“ uždavinius, sutampančiai netiesioginių veiksmų, nurodytų I priede, ir (arba) netiesioginių veiksmų, kuriais įgyvendinama bendrosios programos „Horizontas 2020“ specialioji programa, nustatyta Tarybos sprendimu XX/XXXX/ES[23], veiklai gali būti skiriamas Sąjungos finansinis įnašas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą finansinį įnašą gali sudaryti finansiniai įnašai netiesioginiams veiksmams, nurodytiems šio reglamento 4 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. XX/XXXX [kuriuo sukuriama programa „Horizontas 2020“] 6 straipsnyje, o jis gali būti skiriamas taikant bendrąją finansavimo schemą.

9 straipsnis

Lyčių lygybė

Įgyvendinant Euratomo programą veiksmingai skatinama lyčių lygybė, o formuojant mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį atsižvelgiama į lyčių aspektą.

10 straipsnis

Etikos principai

1. Visa pagal Euratomo programą vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla atitinka etikos principus ir atitinkamus nacionalinius, Sąjungos ir tarptautinius teisės aktus, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir Europos žmogaus teisių konvenciją bei jos papildomus protokolus.

   Ypač daug dėmesio skiriama proporcingumo principui, teisei į privatumą, teisei į asmens duomenų apsaugą, teisei į asmens fizinę ir psichinę neliečiamybę, teisei į nediskriminavimą ir poreikį užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį.

---

[23] OL L [...].

2. Pagal Euratomo programą vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla yra skirta tik civilinėms reikmėms.

11 straipsnis

Darbo programos

1. Komisija tvirtina netiesioginiams veiksmams įgyvendinti skirtas darbo programas. Darbo programos grindžiamos principu „iš apačios į viršų“, pagal kurį tikslų siekiama naujoviškais būdais.

   Darbo programose nurodomi veiksmams įgyvendinti pagal Reglamentą XX/2012 [Finansinį reglamentą] reikalingi pagrindiniai elementai, įskaitant išsamius veiksmų tikslus, susijusį finansavimą ir grafiką, daugiametę strategiją ir strategines gaires, skirtas būsimam įgyvendinimo laikotarpiui.

2. Tiesioginiams veiksmams Komisija pagal Sprendimą 96/282/Euratomas parengia daugiametę darbo programą, kurioje pateikia išsamesnės informacijos apie tikslus ir mokslinius bei technologinius prioritetus, nurodytus I priede, ir įgyvendinimo grafiką.

   Šioje daugiametėje darbo programoje taip pat atsižvelgiama į atitinkamą mokslinių tyrimų veiklą, kurią vykdo valstybės narės, asocijuotos šalys ir Europos bei tarptautinės organizacijos. Prireikus ji atnaujinama.

3. Rengiant darbo programas atsižvelgiama į mokslo, technologijų ir inovacijų padėtį nacionaliniu, Sąjungos ir tarptautiniu mastu, taip pat į atitinkamus politikos, rinkos ir visuomenės pokyčius. Prireikus jos atnaujinamos.

4. Į darbo programas įtraukiamas skirsnis, kuriame nurodoma 8 straipsnyje minima kompleksinė veikla.

12 straipsnis

Programos valdymas

1. Įgyvendinti netiesioginius Euratomo programos veiksmus Komisijai padeda šie konsultaciniai komitetai:

   a) su branduolių dalijimusi susijusiems klausimams spręsti – Tarybos sprendimo 84/338/Euratomas, EAPB, EEB[24] priedo 5 ir 6 punktuose nurodytas konsultacinis komitetas,

   b) su branduolių sinteze susijusiems klausimams spręsti – pagal 1980 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimą[25] įsteigtas branduolių sintezės programos konsultacinis komitetas.

---

[24] OL L 177, 1984 7 4, p. 25.

[25] Nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje.

Nukrypstant nuo Sprendimo 84/338/Euratomas, EAPB, EEB 3 straipsnio 3 dalies ir nuo atitinkamai 1980 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimo 9 punkto, konsultaciniams komitetams pirmininkauja Komisija.

2. Komisija reguliariai informuoja 1 dalyje nurodytą atitinkamą komitetą apie bendrą Euratomo programos įgyvendinimo pažangą ir laiku pateikia jam informaciją apie visus pagal Euratomo programą pasiūlytus ar finansuojamus netiesioginius veiksmus.

13 straipsnis

Išorės patarimai ir visuomenės dalyvavimas

1. Įgyvendinant Euratomo programą atsižvelgiama į patarimus ir informaciją, kurių šaltiniai konkrečiais atvejais yra: Euratomo mokslo ir technikos komitetas – pagal Euratomo sutarties 134 straipsnį; Komisijos sudarytos nepriklausomų aukšto lygio ekspertų patariamosios grupės; pagal tarptautinius mokslo ir technologijų susitarimus sukurtos dialogo struktūros; prognozavimo veikla; tikslinės viešosios konsultacijos ir skaidrūs bei interaktyvūs procesai, kuriais užtikrinamas atsakingų mokslinių tyrimų ir inovacijų rėmimas.

2. Taip pat visapusiškai atsižvelgiama į atitinkamus Europos technologijų platformų ir Europos inovacijų partnerysčių parengtų mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkių bei pagal bendro programavimo iniciatyvas parengtų mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkių aspektus.

II SKYRIUS

KONKREČIOS VEIKSMŲ SRITYS

14 straipsnis

Mažosios ir vidutinės įmonės

Ypač daug dėmesio skiriama mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) dalyvavimo Euratomo programoje užtikrinimui ir inovaciniam poveikiui tokioms įmonėms. Taikant vertinimo ir stebėsenos priemones atliekami kiekybiniai ir kokybiniai MVĮ dalyvavimo vertinimai.

15 straipsnis

Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė ir viešojo sektoriaus subjektų partnerystė

Siekiant 3 straipsnyje nurodytų tikslų, konkrečią Euratomo programos veiklą gali įgyvendinti:

(a) pagal Euratomo sutarties 5 skyrių įsteigtos bendros įmonės;

(b) viešojo sektoriaus subjektų partnerystės, kurių veikla grindžiama finansavimo schema „Programos bendro finansavimo veiksmai“;

(c) sutartinės viešo ir privačiojo sektorių partnerystės, nurodytos Reglamento (ES) Nr. xxx/201x 19 straipsnyje.

16 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis

1. Trečiosiose šalyse įsisteigę subjektai ir tarptautinės organizacijos turi teisę dalyvauti netiesioginiuose Euratomo programos veiksmuose, laikydamiesi Reglamente (ES) XX/XXX [Dalyvavimo taisyklės] nustatytų sąlygų. Bendrojo principo išimtys nustatytos 7 straipsnyje. Įgyvendinant Euratomo programą tarptautinis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis skatinamas šiais tikslais:

   (a) didinti Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų pažangumą ir patrauklumą, taip pat Sąjungos ekonomikos ir pramonės konkurencingumą;

   (b) veiksmingai spręsti pasaulinio masto visuomenės problemas,

   (c) padėti siekti Sąjungos išorės politikos tikslų, papildant išorės programas.

2. Tiksliniai veiksmai, kurių paskirtis – skatinti bendradarbiavimą su konkrečiomis trečiosiomis šalimis ar trečiųjų šalių grupėmis, įgyvendinami vadovaujantis bendro intereso ir abipusės naudos principu, atsižvelgiant į trečiųjų šalių ar trečiųjų šalių grupių mokslinius ir technologinius pajėgumus, rinkos galimybes ir prognozuojamą poveikį.

   Turėtų būti skatinamas abipusis dalyvavimas trečiųjų šalių programose. Siekiant kuo labiau padidinti poveikį, skatinama koordinuoti valstybių narių ir asocijuotų šalių iniciatyvas bei užtikrinti jų sąveiką.

   Nustatant bendradarbiavimo prioritetus atsižvelgiama į Sąjungos politikos pokyčius ir bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis galimybes, taip pat į galimus trečiųjų šalių intelektinės nuosavybės sistemų trūkumus.

17 straipsnis

Komunikacija ir sklaida

1. Įgyvendinant Euratomo programą, sklaidos ir komunikacijos veikla laikoma sudėtine pagal Euratomo programą remiamų veiksmų dalimi.

2. Komunikacijos veikla gali apimti:

   (a) iniciatyvas, kuriomis siekiama didinti informuotumą ir sudaryti palankias sąlygas gauti finansavimą pagal Euratomo programą, visų pirma tiems regionams ar tokių rūšių dalyviams, kuriems programoje atstovaujama nepakankamai;

(b) tikslinę pagalbą projektams ir konsorciumams, siekiant suteikti jiems galimybę naudotis reikalingais įgūdžiais ir taip optimizuoti komunikaciją ir rezultatų sklaidą;

(c) iniciatyvas, kuriomis siekiama paskatinti dialogą ir diskusijas su visuomene moksliniais, technologiniais ir su inovacijomis susijusiais klausimais, taip pat pasinaudoti socialinės žiniasklaidos ir kitokių naujoviškų technologijų ir metodikų pranašumais;

(d) informavimą apie Sąjungos politikos prioritetus, jei jie susiję su šio reglamento tikslais.

3. Laikantis taikytinų Euratomo sutarties nuostatų ir atitinkamų Sąjungos teisės aktų, sklaidos veikla gali apimti:

(a) veiklą, kurią vykdant sujungiami įvairių projektų, įskaitant projektus, kuriuos galima finansuoti iš kitų šaltinių, rezultatai, siekiant sukurti naudotojams patogias duomenų bazes ir pateikti pagrindinius rezultatus apibendrinančias ataskaitas;

(b) politikos formuotojų, įskaitant standartizacijos įstaigas, informavimą apie rezultatus, siekiant paskatinti atitinkamas tarptautinio, Sąjungos, nacionalinio ir regioninio lygmens įstaigas naudotis politikos formavimui svarbiais rezultatais.

III SKYRIUS

KONTROLĖ

18 straipsnis

Kontrolė ir auditas

1. Šiam reglamentui įgyvendinti parengiama tokia kontrolės sistema, kuri suteiktų pagrįstų garantijų dėl tinkamo rizikos, susijusios su operacijų veiksmingumu ir efektyvumu bei pagrindinių sandorių teisėtumu ir reguliarumu, valdymo, atsižvelgiant į daugiametį programų pobūdį ir susijusių mokėjimų pobūdį.

2. Taikant kontrolės sistemą užtikrinama tinkama pasitikėjimo ir kontrolės pusiausvyra, atsižvelgiant į administracines ir kitokias visais lygmenimis vykdomos kontrolės sąnaudas, kad Euratomo programos tikslai galėtų būti pasiekti ir kad būtų galima pritraukti kompetentingiausius mokslo darbuotojus bei novatoriškiausias įmones.

3. Pagal Euratomo programą vykdomų netiesioginių veiksmų išlaidų audito strategija, kuri yra kontrolės sistemos dalis, grindžiama visos programos išlaidų reprezentatyvaus ėminio finansiniu auditu. Toks reprezentatyvus ėminys gali būti papildytas rinkiniu, sudarytu įvertinus su išlaidomis susijusią riziką.

Pagal Euratomo programą vykdomų netiesioginių veiksmų išlaidų auditas atliekamas nuosekliai, laikantis ekonomijos, efektyvumo ir veiksmingumo principų, taip siekiant kuo labiau sumažinti audito naštą dalyviams.

19 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

1. Komisija tinkamomis priemonėmis užtikrina, kad vykdant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų saugomi taikant prevencines kovos su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veika priemones, atliekant veiksmingus patikrinimus ir, jei nustatoma pažeidimų, atgaunant nepagrįstai sumokėtas sumas ir prireikus skiriant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas.

2. Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų pagal šį reglamentą, dokumentų auditą ir auditą vietoje.

   Nepažeidžiant 3 dalies Komisija auditą gali atlikti per ne ilgesnį kaip ketverių metų laikotarpį po galutinio mokėjimo.

3. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali, laikydamasi Reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96[26] nustatytų procedūrų, atlikti ūkinės veiklos vykdytojų, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusių su tokiu finansavimu, patikrinimus ir inspektavimą vietoje, siekdama nustatyti, ar vykdant dotacijos susitarimą, dotacijos sprendimą ar sutartį dėl Sąjungos lėšų skyrimo nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veikos atvejų.

4. Nepažeidžiant 1, 2 ir 3 dalių nuostatų, bendradarbiavimo susitarimuose su trečiosiomis šalimis bei tarptautinėmis organizacijomis ir dotacijų susitarimuose, dotacijų sprendimuose ir sutartyse, sudaromose įgyvendinant šį reglamentą, Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokį auditą, patikrinimus ir inspektavimą vietoje.

IV SKYRIUS

STEBĖSENA IR VERTINIMAS

20 straipsnis

Stebėsena

1. Komisija kasmet atlieka Euratomo programos įgyvendinimo, įskaitant pažangą ir laimėjimus, stebėseną.

2. Komisija teikia tokios stebėsenos ataskaitas ir skleidžia rezultatus.

---

[26] OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

21 straipsnis

Vertinimas

1. Vertinimai atliekami pakankamai iš anksto, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.

   Iki 2017 m. gegužės 31 d. Komisija, atsižvelgdama į Sprendimu 2006/970/Euratomas sukurtos Septintosios bendrosios Euratomo programos ir Sprendimu 20XX/XX/Euratomas sukurtos Euratomo programos (2012–2013 m.) *ex post* vertinimą, kuris turi būti baigtas iki 2015 m. pabaigos, ir padedama nepriklausomų ekspertų, atlieka tarpinį Euratomo programos vertinimą (vertinami rezultatai ir pažanga užtikrinant poveikį), siekiant nustatyti, ar pavyko pasiekti programos tikslus, tolesnį visų priemonių aktualumą, efektyvumą ir išteklių naudojimą, būsimo paprastinimo mastą ir Europos pridėtinę vertę. Atliekant vertinimą dar atsižvelgiama į priemonių indėlį užtikrinant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo prioritetų įgyvendinimą bei ankstesnių priemonių ilgalaikio poveikio rezultatus.

   Iki 2022 m. gruodžio 31 d. Komisija, padedama nepriklausomų ekspertų, atlieka Euratomo programos *ex post* vertinimą. Šis vertinimas apima pagrindimą, įgyvendinimą ir laimėjimus bei ilgalaikį priemonių poveikį ir tvarumą, o tokio vertinimo rezultatai naudojami priimant sprendimą dėl galimo tolesnės priemonės persvarstymo, modifikavimo ar taikymo sustabdymo.

2. Nepažeidžiant 1 dalies, tiesioginiai ir netiesioginiai Euratomo programos veiksmai vertinami atskirai.

3. Atliekant 1 ir 2 dalyse nurodytus vertinimus vertinama 3 straipsnyje nustatytų tikslų įgyvendinimo pažanga, atsižvelgiant į II dalyje nustatytus atitinkamus veiklos kokybės rodiklius.

4. Valstybės narės Komisijai pateikia atitinkamų priemonių stebėsenai ir vertinimui atlikti būtinus duomenis ir informaciją.

5. Komisija 1 ir 2 dalyje nurodytų vertinimų išvadas, papildytas savo pastabomis, perduoda Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS IR PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

22 straipsnis

Panaikinimas ir pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Sprendimas 2006/970/Euratomas, Reglamentas (Euratomas) Nr. 1908/2006, Sprendimas 2006/976/Euratomas, Sprendimas 2006/977/Euratomas, Sprendimas XXXX/XXXX [Euratomo bendroji programa (2012–2013 m.)], Reglamentas (Euratomas) Nr. XXX/XXXX [2012–2013 m. Euratomo dalyvavimo taisyklės], Sprendimas XXXX/XXXX/Euratomas [2012–2013 m. specialioji programa] ir Sprendimas XXXX/XXXX/Euratomas [2012–2013 m. Tiesioginių veiksmų specialioji programa] panaikinami nuo 2014 m. sausio 1 d.

2. Veiklai, kuriai pagal programas, sukurtas 1 dalyje nurodytais sprendimais, skiriamas Bendrijos finansinis įnašas, ir su ja susijusiems finansiniams įpareigojimams toliau taikomos toms programoms galiojančios taisyklės iki veiklos užbaigimo.

3. Iš 4 straipsnyje nurodytos asignavimų sumos taip pat gali būti dengiamos techninės ir administracinės pagalbos išlaidos, reikalingos siekiant užtikrinti perėjimą tarp tos programos ir priemonių, priimtų pagal Sprendimą XX/XX/Euratomas [2012–2013 m. Euratomo bendroji programa], Sprendimą XXXX/XXXX/Euratomas [2012–2013 m. specialioji programa] ir Sprendimą XXXX/XXXX/Euratomas [2012–2013 m. Tiesioginių veiksmų specialioji programa].

23 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečiąją dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

I PRIEDAS — VEIKLA

1. EURATOMO PROGRAMOS PAGRINDIMAS – RENGIANTIS 2020 METAMS

Pasiekus 3 straipsnyje nustatytus Euratomo programos tikslus, būtų pasiekta geresnių rezultatų trijose prioritetinėse bendrosios programos „Horizontas 2020“ srityse*:* pažanguaus mokslo, pramonės pirmavimo ir visuomenės uždavinių. Atsižvelgiant į išteklių trūkumą, didėjančius energijos poreikius ir klimato kaitą, įgyvendinant Euratomo programą visų pirma turėtų būti remiamas perėjimas prie patikimos, tvarios ir konkurencingos ateities energetikos sistemos.

Įgyvendinant Euratomo programą stiprinama branduolinės srities mokslinių tyrimų ir inovacijų sistema ir koordinuojami valstybėse narėse vykdomi moksliniai tyrimai, taip siekiant išvengti veiklos kartojimosi, išlaikyti kritinę masę svarbiausiose srityse ir užtikrinti optimalų viešųjų finansų naudojimą.

Strategija, kurią įgyvendinant bus siekiama išplėtoti branduolių sintezę kaip patikimą komercinės energijos gamybos neišskiriant anglies dioksido alternatyvą, turi atitikti gaires, kuriose nurodyti etapai, kaip iki 2050 m. pradėti gaminti tokią energiją. Kad ta strategija galėtų būti įgyvendinta, reikia iš esmės restruktūrizuoti Sąjungoje vykdomą su branduolių sinteze susijusį darbą (įskaitant valdyseną, finansavimą ir valdymą) ir taip užtikrinti, kad prioritetas būtų teikiamas nebe gryniesiems moksliniams tyrimams, o būsimų objektų (pvz., ITER, DEMO) kūrimo, statymo ir eksploatavimo bei kitai veiklai. Todėl būtinas glaudus visos Sąjungos branduolių sintezės bendruomenės, Komisijos ir nacionalinių finansavimo agentūrų bendradarbiavimas.

Siekiant neprarasti specialiųjų Sąjungos žinių, būtinų minėtiems tikslams pasiekti, turi būti dar labiau sustiprintas programos vaidmuo mokymo srityje: reikėtų sukurti europinės svarbos mokymo įstaigas, kurios rengtų specializuotas programas. Tokia veikla padėtų toliau kurti Europos mokslinių tyrimų erdvę ir geriau integruoti naujas valstybes nares ir asocijuotąsias šalis.

2. PROGRAMOS TIKSLAMS ĮGYVENDINTI BŪTINA VEIKLA

2.1. Netiesioginiai veiksmai

(a) Padėti saugiai eksploatuoti branduolines sistemas *(Visuomenės uždaviniai)*

Atsižvelgiant į bendrąjį tikslą, padėti vykdyti bendrą mokslinių tyrimų veiklą, susijusią su saugiu Sąjungoje naudojamų reaktorių sistemų (įskaitant kuro ciklo objektus) arba, kiek tai būtina norint išlaikyti specialiąsias branduolinės saugos žinias Sąjungoje, reaktorių, kurie gali būti naudojami ateityje, eksploatavimu, daugiausia dėmesio skiriant saugos aspektams, įskaitant visus kuro ciklo aspektus, pavyzdžiui, padalijimo ir pakeitimo.

(b) Padėti rengti galutinių branduolinių atliekų tvarkymo priemones (*Pažangus mokslas; visuomenės uždaviniai*)

Vykdyti bendrą ir (arba) koordinuotą mokslinių tyrimų veiklą, susijusią su dar neištirtais panaudoto kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų geologinio saugojimo pagrindiniais

aspektais, ir tam tikrais atvejais vykdyti su technologijomis ir sauga susijusią demonstracinę veiklą. Tokia veikla padeda formuoti bendrą Sąjungos nuomonę pagrindiniais klausimais, susijusiais su atliekų tvarkymu nuo kuro išėmimo iki pašalinimo. Vykdyti mokslinius tyrimus, susijusius su kitų radioaktyviųjų atliekų, kurioms kol kas nėra parengta išbaigtų pramoninių procesų, tvarkymu.

(c) Padėti Sąjungos lygmeniu ugdyti branduolinės srities kompetenciją ir užtikrinti jos tvarumą (*Pažangus mokslas*)

Skatinti mokslinių tyrimų centrus ir įmones, taip pat įvairias valstybes nares ir asocijuotąsias valstybes vykdyti bendrą mokymo ir judumo veiklą, taip pat padėti išsaugoti daugiadisciplinę branduolinės srities kompetenciją, siekiant užtikrinti, kad Sąjungos branduoliniame sektoriuje ilgainiui nepritrūktų tinkamą kvalifikaciją turinčių mokslo darbuotojų, inžinierių ir darbuotojų.

(d) Didinti radiacinę saugą (*Pažangus mokslas; visuomenės uždaviniai*)

Siekiant sukurti tvirtai, teisingai ir socialiniu požiūriu priimtinai apsaugos sistemai reikalingą europinį mokslinį ir technologinį pagrindą, vykdyti bendrą ir (arba) koordinuotą mokslinių tyrimų veiklą, visų pirma mokslinius tyrimus, susijusius su rizika, kurią sukelia mažos dozės pramoninė, medicininė arba gamtinė apšvita, ir ekstremaliųjų situacijų (avarijų, kurių metu išsiskiria radiacija) valdymo srities mokslinius tyrimus.

(e) Eksploatuojant esamus ir būsimus branduolių sintezės objektus, įrodyti, kad branduolių sintezė gali būti naudojama energijos gamybos reikmėms (*Pramonės pirmavimas; visuomenės uždaviniai*)

Padėti Europos branduolių sintezės susitarimo nariams vykdyti bendrus mokslinius tyrimus, siekiant kuo greičiau pradėti labai veiksmingai eksploatuoti ITER (taip pat naudoti tam tikrus objektus, tarp kurių yra ir Jungtinis Europos toras (angl. JET, *Joint European Torus*)), taikyti itin našių kompiuterių naudojimu pagrįstą integruotą modeliavimą, taip pat padėti vykdyti mokymo veiklą, kad būtų parengta nauja mokslo darbuotojų ir inžinierių karta.

(f) Padėti būsimoms branduolių sintezės jėgainėms reikalingus pagrindus, kuriant medžiagas, technologijas ir koncepciją (*Pramonės pirmavimas; visuomenės uždaviniai*)

Padėti Europos branduolių sintezės susitarimo nariams vykdyti bendrą veiklą, kuria siekiama sukurti ir patvirtinti parodomajai jėgainei skirtas medžiagas; tai, be kita ko, apima parengiamąjį darbą, susijusį su tinkama medžiagų bandymo infrastruktūra, ir derybas dėl Sąjungos dalyvavimo tinkamoje tarptautinėje su šia infrastruktūra susijusioje programoje.

Padėti Europos branduolių sintezės susitarimo nariams vykdyti bendrą mokslinių tyrimų veiklą, kuria siekiama spręsti reaktorių eksploatavimo klausimus ir sukurti bei pademonstruoti visas su branduolių sintezės parodomąja jėgaine susijusias technologijas. Vykdant tokią veiklą, be kita ko, rengiama išsami parodomosios jėgainės koncepcija ir tiriamos galimybės naudoti stelaratorius kaip jėgainės technologijas.

(g) Viešinti inovacijas ir skatinti pramonės konkurencingumą (*Pramonės pirmavimas*)

Valdyti žinias, gautas atlikus pagal šią programą finansuojamus mokslinius tyrimus, ir perduoti sukurtas technologijas pramonei, kuri panaudotų visus naujoviškus mokslinių tyrimų aspektus, arba remti tokį žinių valdymą ir technologijų perdavimą.

Viešinti inovacijas, be kita ko, atveriant prieigą prie mokslo leidinių ir sukuriant žinių valdymui ir sklaidai skirtą duomenų bazę, taip pat įtraukti daugiau technologijoms skirtų temų į švietimo programas.

Ilgainiui pagal Euratomo programą bus remiamas konkurencingo branduolių sintezės pramonės sektoriaus kūrimas ir plėtra, visų pirma bus įgyvendinamos branduolių sintezės jėgainės statybai reikalingos technologijų gairės, o pramonės atstovai aktyviai dalyvaus rengiant ir plėtojant projektus.

(h) Užtikrinti, kad europinės svarbos mokslinių tyrimų infrastruktūra būtų prieinama ir ja būtų naudojamasi (*Pažangus mokslas*)

Vykdyti pagalbinę veiklą, susijusią su svarbiausios mokslinių tyrimų infrastruktūros statyba, atnaujinimu, naudojimu ir nuolatinio prieinamumo užtikrinimu pagal Euratomo programą, taip pat sudaryti tinkamas sąlygas naudotis ta infrastruktūra ir užtikrinti tokių infrastruktūros objektų sąveiką.

(i) Europos branduolių sintezės susitarimas

Dotacija (programos bendro finansavimo veiksmas) skiriama teisės subjektui, kurį įsteigia ar paskiria Europos branduolių sintezės susitarimo nariai ir kuris turi vykdyti ir koordinuoti jų veiklą. Ta dotacija gali apimti Bendrijos įnašus natūra, pavyzdžiui, mokslinį ir techninį JET įrenginio eksploatavimą pagal Euratomo sutarties 10 straipsnį arba Komisijos darbuotojų komandiravimą.

2.2. JRC tiesioginiai veiksmai

JRC vykdomos branduolinės veiklos tikslas – padėti įgyvendinti Tarybos direktyvas 2009/71/Euratomas[27], 2011/70/Euratomas[28] ir Tarybos išvadas, pirmenybę teikiant aukščiausiems Sąjungos ir tarptautiniams branduolinės saugos ir saugumo standartams. JRC visų pirma sutelkia reikiamus pajėgumus ir sukaupia specialiąsias žinias, kad padėtų vertinti ir didinti branduolinių įrenginių saugą, prisidėtų prie branduolinės energijos ir kitų su branduolių dalijimusi nesusijusių priemonių taikaus naudojimo, suteiktų mokslinį pagrindą atitinkamiems Sąjungos teisės aktams ir prireikus pagal savo kompetenciją ir laikydamasis savo misijos reaguotų į branduolinius incidentus ir avarijas. Šiuo tikslu JRC atlieka mokslinius tyrimus ir vertinimus, rengia gaires ir standartus, organizuoja specializuotą mokymo ir švietimo veiklą. Prireikus bus siekiama užtikrinti sąveiką su Tvarios branduolinės energijos technologijų platforma (angl. SNETP, *Sustainable Nuclear Energy Technology Platform*) ir kitomis bendrumų turinčiomis iniciatyvomis.

---

[27] OL L 172, 2009 7 2, p.18.
[28] OL L 199, 2011 7 19, p. 1.

(a) Didinti branduolinę saugą, įskaitant kuro ir reaktoriaus saugą, atliekų tvarkymą, eksploatavimo nutraukimą ir avarinę parengtį

JRC padeda rengti priemones ir metodus, būtinus aukštiems europinės svarbos branduolinių reaktorių ir kuro ciklų saugos standartams užtikrinti. Šios priemonės ir metodai apima:

(1) branduolinių įrenginių eksploatavimo saugos riboms vertinti naudojamą sunkių avarijų analizės modeliavimą ir metodikas; paramą formuojant pažangių kuro ciklų ir projektų vertinimo bendrą Europos koncepciją; išvadų, susijusių su eksploatavimo patirtimi nagrinėjimą ir jų sklaidą. JRC dar labiau stiprins savo Europos informavimo apie branduolinių elektrinių eksploatavimo patirtį centrą, kad galėtų reaguoti į naujus branduolinės saugos iššūkius po incidento Fukušimoje;

(2) mokslinių duomenų netikslumų, susijusių su branduolinių atliekų būklės kaita per ilgą laikotarpį ir radionuklidų sklaidos aplinkoje prognozėmis, minimizavimą ir pagrindinius branduolinių įrenginių eksploatavimo nutraukimo mokslinių tyrimų aspektus;

(3) Sąjungos pajėgumo likviduoti branduolines avarijas ir incidentus stiprinimą, toliau plėtojant įspėjimo sistemas ir radionuklidų sklaidos ore modelius, ir sutelkiant išteklius ir specialiąsias žinias, kaip analizuoti ir modeliuoti branduolines avarijas bei teikti reikiamą techninę pagalbą.

(b) Didinti branduolinį saugumą, įskaitant branduolinės saugos priemones, branduolinių ginklų neplatinimą, kovą su neteisėta prekyba ir branduolinę ekspertizę

Branduolinių ginklų neplatinimo sričiai skiriama kuo daugiau dėmesio. JRC:

(1) rengs pažangesnes metodikas ir nustatymo (tikrinimo) metodus bei technologijas, kad padėtų taikyti Bendrijos saugos priemones ir sustiprintų tarptautines saugos priemones;

(2) rengs ir taikys branduolinių ir radioaktyviųjų incidentų prevencijai, nustatymui ir jų padarinių likvidavimui skirtus pažangesnius metodus ir technologijas, įskaitant nustatymo technologijų tvirtinimą ir branduolinės ekspertizės metodų ir priemonių, skirtų kovai su neteisėta prekyba, kūrimą; vykdydamas šią veiklą jis užtikrins sąveiką su pasauliniu cheminiu, biologiniu, radiologiniu ir branduoliniu tinklu;

(3) padės įgyvendinti branduolinio ginklo neplatinimo sutarties ir su Sąjunga susijusių strategijų įgyvendinimą: vykdys analizės tyrimus ir atliks tolesnius veiksmus, susijusius su eksporto kontrolės tvarkos technine raida, kad padėtų atitinkamoms Komisijos ir Sąjungos tarnyboms.

(c) Didinti standartizacijos reikmėms naudojamos branduolinio mokslo bazės pažangumą

JRC toliau plėtoja branduolinės saugos ir saugumo mokslinį pagrindą. Daugiausia dėmesio skiriama aktinoidų, struktūrinių ir branduolinių medžiagų pagrindinių savybių ir funkcionavimo moksliniams tyrimams. Remdamas Sąjungos standartizacijos veiklą JRC rengia pažangiausius branduolinius standartus, etaloninius duomenis ir matavimo priemones, taip pat kuria ir taiko atitinkamas duomenų bazes ir vertinimo priemones. JRC padeda toliau

plėtoti medicinos srities prietaikas, konkrečiai alfa spinduliuote pagrįstus naujus vėžio gydymo būdus.

(d) Sudaryti palankias žinių valdymo, švietimo ir mokymo sąlygas

JRC domisi naujausiais mokslinių tyrimų ir matavimo įtaisų, saugos ir aplinkos srities teisės aktų pokyčiais. Šiuo tikslu įgyvendinamas koreguojamasis investicijų į mokslinę infrastruktūrą planas.

Kad išlaikytų Sąjungos lyderystę branduolinės saugos ir saugumo srityje, JRC kuria žinių valdymo priemones, atlieka Sąjungos tendencijų žmogiškųjų išteklių srityje stebėseną (tai daro jo Branduolinio sektoriaus žmogiškųjų išteklių stebėjimo centras) ir kuria specializuotas mokymo ir švietimo programas, kurios apima ir eksploatacijos nutraukimo aspektus.

(e) Padėti įgyvendinti Sąjungos branduolinės saugos ir saugumo srities politiką bei su šia politika susijusius kintančius Sąjungos teisės aktus

JRC gilina savo kompetenciją, kad galėtų suteikti nepriklausomų mokslinių ir techninių įrodymų, būtinų norint padėti įgyvendinti kintančius branduolinės saugos ir saugumo srities Sąjungos teisės aktus.

JRC, kaip Euratomo atstovas, paskirtas tvarkyti Ketvirtosios kartos tarptautinio forumo klausimus, ir toliau koordinuoja Bendrijos dalyvavimą šiame forume. Kad viešintų Sąjungos branduolinės saugos ir saugumo politiką, JRC vykdo ir toliau plėtoja tarptautinį mokslinių tyrimų srities bendradarbiavimą su pagrindinėmis šalimis partnerėmis ir tarptautinėmis organizacijomis (TATENA, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Branduolinės energijos agentūra).

3. PAGAL EURATOMO PROGRAMĄ VYKDOMA KOMPLEKSINĖVEIKLA

Kad būtų pasiekti bendrieji Euratomo programos tikslai, pagal Euratomo programą remiama papildoma veikla (tiesioginė ir netiesioginė, koordinavimas ir bendro programavimo skatinimas), kurią vykdant užtikrinama mokslinių tyrimų sąveika sprendžiant bendrus uždavinius, pavyzdžiui, uždavinius, susijusius su medžiagomis, aušinimo technologijomis, baziniais branduolinės srities duomenimis, modeliavimu ir imitavimu, nuotoliniu tvarkymu, atliekų tvarkymu ir radiacine sauga.

4. KOMPLEKSINĖ VEIKLA IR SĄVEIKA SU BENDRĄJA MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR INOVACIJŲ PROGRAMA „HORIZONTAS 2020“

Kad būtų pasiekti Euratomo programos tikslai, užtikrinami tinkami ryšiai ir sąveika su bendrosios programos „Horizontas 2020“ specialiąja programa, pavyzdžiui, skelbiami bendri kvietimai.

Įgyvendinant Euratomo programą gali būti prisidedama prie skolos ir nuosavo kapitalo priemonių, sukurtų pagal bendrąją programą „Horizontas 2020“, kuri išplečiama, kad apimtų 3 straipsnyje nustatytus tikslus.

5. PRIORITETŲ NUSTATYMAS

Siekiant užtikrinti, kad vykdant netiesioginius Euratomo programos veiksmus būtų stiprinama valstybių narių ir privačiojo sektoriaus mokslinių tyrimų srities veikla, darbo programų prioritetai nustatomi atsižvelgiant į atsiliepimus, gautus iš nacionalinių valstybinių institucijų ir branduolinių mokslinių tyrimų suinteresuotųjų šalių, kurios yra susibūrusios į įstaigas ar struktūras (pavyzdžiui, į technologijų platformas ir techninius forumus: branduolinių sistemų ir saugos (SNETP), galutinių atliekų tvarkymo (IGDTP) ir radiacinės saugos ar mažos dozės rizikos (MELODI)), Europos branduolių sintezės susitarimo šalių arba bet kurios kitos branduolinės srities suinteresuotųjų šalių organizacijos ar forumo.

Tiesioginių veiksmų prioritetai nustatomi konsultuojantis su politiniais Europos Komisijos generaliniais direktoratais ir JRC valdytojų taryba.

6. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS SU TREČIOSIOMIS ŠALIMIS IR TARPTAUTINĖMIS ORGANIZACIJOMIS

Tarptautinis branduolinių tyrimų ir inovacijų srities bendradarbiavimas, grindžiamas bendrais tikslais ir abipusiu pasitikėjimu, toliau plėtojamas, siekiant suteikti akivaizdžios ir didelės naudos Sąjungai. Prisidėdama prie 3 straipsnyje nustatytų konkrečių tikslų siekimo Bendrija stengiasi pagilinti Sąjungos mokslines ir technines specialiąsias žinias, sudarydama tarptautinio bendradarbiavimo susitarimus, ir sudaryti sąlygas Sąjungos branduolinės pramonės atstovams patekti į naujas besiformuojančias rinkas.

Tarptautinis bendradarbiavimas skatinamas vykdant daugiašales iniciatyvas (pavyzdžiui, TATENA, OECD, ITER, GIF) ir plėtojant esamą arba naują dvišalį bendradarbiavimą su šalimis, turinčiomis stiprią mokslinių tyrimų ir plėtros bei pramoninę bazę ir mokslinių tyrimų infrastruktūrą, kuri eksploatuojama, dar tik kuriama ar statoma.

II PRIEDAS – VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIAI

Šiame priede pateikiami kiekvienam konkrečiam Euratomo programos tikslui skirtų veiklos kokybės rodiklių rinkinys, naudojamas rezultatams ir poveikiui vertinti.

1. Netiesioginiams veiksmams skirti rodikliai

(a) Padėti saugiai eksploatuoti branduolines sistemas

– Finansuotų projektų (bendrų mokslinių tyrimų ir (arba) koordinuotų veiksmų), kurie gali pastebimai pagerinti branduolinę saugą Europoje, procentinė dalis.

(b) Padėti rengti galutinių branduolinių atliekų tvarkymo priemones

– Geologinių panaudoto branduolinio kuro ir (arba) aukšto lygio radioaktyvumo atliekų saugyklų, kurias numatyta pastatyti Europoje ir kurioms Bendrija skyrė finansavimą, kad būtų parengti saugos įrodymo dokumentai ir galimas etapas iki statybos, skaičius.

(c) Padėti Sąjungos lygmeniu ugdyti branduolinės srities kompetenciją ir užtikrinti jos tvarumą

– Moksliniais tyrimais grindžiamas mokymas – doktorantūros studentų ir baigusių doktorantūros studijas mokslo darbuotojų, paremtų pagal Euratomo branduolių dalijimosi projektus, skaičius.

– Euratomo branduolių sintezės programoje dalyvaujančių stipendininkų ir stažuotojų skaičius.

(d) Užtikrinti radiacinę saugą

– Finansuotų projektų, galinčių padaryti pastebimą poveikį radiacinės saugos reguliavimui, procentinė dalis.

(e) Eksploatuojant esamus ir būsimus branduolių sintezės objektus įrodyti, kad branduolių sintezė gali būti naudojama energijos gamybos reikmėms

– Straipsnių, paskelbtų įtakinguose žurnaluose, skaičius.

(f) Padėti būsimoms branduolių sintezės jėgainėms reikalingus pagrindus, kuriant medžiagas, technologijas ir koncepciją

– Branduolių sintezės gairių pagrindinių etapų, nustatytų 2014–2018 m. laikotarpiui ir įvykdytų pagal Euratomo programą, procentinė dalis.

(g) Viešinti inovacijas ir skatinti pramonės konkurencingumą

– Naujų įmonių padalinių, įsisteigusių baigus branduolių sintezės mokslinių tyrimus pagal Euratomo programą skaičius.

– Europos branduolių sintezės laboratorijų pateiktos paraiškos gauti patentą.

(h) Užtikrinti, kad europinės svarbos mokslinių tyrimų infrastruktūra būtų prieinama ir ja būtų naudojamasi

– Mokslinių tyrimų infrastruktūros objektų, remiamų Bendrijos lygmeniu, skaičius ir mokslo darbuotojų, naudojančių mokslinių tyrimų infrastruktūrą pagal judumo ir prieigos rėmimo programas, skaičius.

2. Tiesioginiams veiksmams skirti rodikliai

(a) JRC politikos rėmimui skirtas poveikio rodiklis

– Juntamo konkretaus poveikio Sąjungos politikai dėl JRC teikiamos techninės ir mokslinės politikos rėmimo pagalbos apraiškų skaičius.

(b) JRC mokslinio našumo rodiklis

– To paties lygio mokslo darbuotojų įvertintų leidinių skaičius.

A ir b punktuose nurodyti rodikliai gali būti pateikti vadovaujantis tokiais Bendrijos tiesioginių veiksmų tikslus:

- Didinti branduolinę saugą, įskaitant kuro ir reaktorių saugą, atliekų tvarkymą, eksploatavimo nutraukimą ir avarinę parengtį.
- Didinti branduolinį saugumą, įskaitant branduolinės saugos priemones, branduolinių ginklų neplatinimą, kovą su neteisėta prekyba ir branduolinę ekspertizę;
- Didinti standartizacijos reikmėms naudojamos branduolinio mokslo bazės kokybę.
- Sudaryti palankias žinių valdymo, švietimo ir mokymo sąlygas.
- Padėti įgyvendinti Sąjungos branduolinės saugos ir saugumo srities politiką, taip pat su šia politika susijusius kintančius Sąjungos teisės aktus.

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

1.4. Tikslas (-ai)

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

1.7. Numatomas (-i) valdymo metodas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

3.2.5. Trečiųjų šalių finansinis įnašas

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Tarybos reglamentas dėl 2014–2018 m. Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos, kuria papildoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje[29]

- 08 Moksliniai tyrimai ir inovacijos

- 10 Jungtinis tyrimų centras

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**[30]

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslai

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Euratomo programa būtų gerokai padidintos branduolinės energijos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemos galimybės, koordinuojama valstybių narių mokslinių tyrimų veikla, todėl būtų išvengta veiklos kartojimosi, pagrindinėse srityse išlaikoma kritinė masė ir užtikrinamas tinkamiausias viešojo finansavimo panaudojimas. Euratomo programos techniniai tikslai yra didinti branduolinę saugą, saugumą bei radiacinę saugą ir prisidėti prie saugos, efektyvumo ir saugumo principais pagrįsto ilgalaikio energetikos sistemos dekarbonizavimo. Šie tikslai susiję su strategijos „Europa 2020“ ir strategijos „Energija 2020“ tikslais. Programa padės įgyvendinti pavyzdinę iniciatyvą „Inovacijų Sąjunga“: bus remiami politikos formavimui būtini, ikikomerciniai ir bendrumų turintys branduoliniai moksliniai tyrimai ir sudaromos palankios žinių ir technologijų perdavimo iš akademinės aplinkos pramonei ir valstybinėms institucijoms sąlygos. Įgyvendinant visų rūšių Euratomo programos veiklą daug dėmesio bus skiriama mokymui, didinamas branduolinės pramonės konkurencingumas ir kuriamas naujas aukštųjų technologijų pramonės (visų pirma branduolių sintezės) sektorius – taip bus skatinamas augimas ir naujų darbo vietų kūrimas įvairių rūšių disciplinose. Kiek tai susiję su strategija „Energija 2020“, įgyvendinant

[29] VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

[30] Kaip nurodyta Finansinio reglamento 49 straipsnio 6 dalies a arba b punkte.

Euratomo programą bus sprendžiamos branduolinės saugos ir saugumo problemos ir užtikrinamas ilgalaikis Sąjungos konkurencingumas technologijų srityje.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla – netiesioginiai veiksmai

1 konkretus tikslas. Padėti saugiai eksploatuoti branduolines sistemas;

2 konkretus tikslas. Padėti rengti galutinių branduolinių atliekų tvarkymo priemones;

3 konkretus tikslas. Padėti Sąjungos lygmeniu ugdyti branduolinės srities kompetenciją ir užtikrinti jos tvarumą;

4 konkretus tikslas. Užtikrinti radiacinę saugą;

5 konkretus tikslas. Eksploatuojant esamus ir būsimus branduolių sintezės objektus įrodyti, kad branduolių sintezė gali būti naudojama energijos gamybos reikmėms;

6 konkretus tikslas. Padėti būsimoms branduolių sintezės jėgainėms reikalingus pagrindus, kuriant medžiagas, technologijas ir koncepciją;

7 konkretus tikslas. Viešinti inovacijas ir skatinti pramonės konkurencingumą;

8 konkretus tikslas. Užtikrinti, kad europinės svarbos mokslinių tyrimų infrastruktūra būtų prieinama ir ja būtų naudojamasi.

Atitinkama VGV / VGB veikla – 08 Moksliniai tyrimai ir inovacijos.

1.4.3. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla – JRC tiesioginiai veiksmai

1 konkretus tikslas. Didinti branduolinę saugą, įskaitant kuro ir reaktorių saugą, atliekų tvarkymą, eksploatavimo nutraukimą ir avarinę parengtį;

2 konkretus tikslas. Didinti branduolinį saugumą, įskaitant branduolinės saugos priemones, branduolinių ginklų neplatinimą, kovą su neteisėta prekyba ir branduolinę ekspertizę;

3 konkretus tikslas. Didinti standartizacijos reikmėms naudojamos branduolinio mokslo bazės kokybę;

4 konkretus tikslas. Sudaryti palankias žinių valdymo, švietimo ir mokymo sąlygas;

5 konkretus tikslas. Padėti įgyvendinti Sąjungos branduolinės saugos ir saugumo srities politiką bei su šia politika susijusius kintančius Sąjungos teisės aktus.

Atitinkama VGV / VGB veikla – 10 Jungtinis tyrimų centras

1.4.4. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų turėti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

1) Galima tikėtis tokio toliau išvardyto Euratomo programos poveikio, kuriuo sukuriama Bendrijos pridėtinė vertė: bus didinama veikiančių ir būsimų atominių elektrinių eksploatavimo sauga, imamasi tolesnių reikšmingų veiksmų siekiant saugiai įgyvendinti geologinį labai radioaktyvių ilgaamžių branduolinių atliekų laidojimą, taip pat užtikrinama, kad pramonės ir medicinos veikla, kurią vykdant naudojama jonizuojančioji spinduliuotė, būtų reguliuojama griežčiau.

2) Įgyvendinus Euratomo programą ir vykdant branduolinio saugumo priemonių mokslinius tyrimus bus padidintas branduolinis saugumas ir įgyvendintos tobulesnės branduolinių medžiagų ir branduolinio kuro ciklo tikrinimo ir nustatymo technologijos.

3) Įgyvendinant Euratomo programą ir vykdant mokslinius tyrimus, mokymus ir judumo priemones bei suteikiant daugiau galimybių naudotis mokslinių tyrimų infrastruktūra bus prisidėta prie branduolinės srities gebėjimų ugdymo ir žinių gilinimo Sąjungoje.

4) Pagal Euratomo programą remiant branduolių sintezės mokslinius tyrimus bus užtikrinta, kad neužilgo bus pradėtas eksploatuoti ITER, bus sukurtos ir patvirtintos parodomajai jėgainei skirtos medžiagos ir sukurtos bei pademonstruotos visos su branduolių sintezės parodomąja jėgaine susijusios technologijos. Vykdant programoje numatytą veiklą, rengiama išsami parodomosios jėgainės koncepcija ir tiriamos galimybės naudoti stelaratorius kaip jėgainės technologijas.

1.4.5. Rezultatų ir poveikio rodikliai

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Šiame skirsnyje nurodomi konkretūs Euratomo programos tikslų rodikliai, naudojami rezultatams ir poveikiui įvertinti.

<u>Netiesioginiams veiksmams skirti rodikliai</u>

1) Padėti saugiai eksploatuoti branduolines sistemas

Rodiklis. Finansuotų projektų (bendrų mokslinių tyrimų ir (arba) koordinuotų veiksmų), kurie gali pastebimai pagerinti branduolinę saugą Europoje, procentinė dalis.

Dabartinė padėtis: 90 % (2011 m.); tikslas: 100 % (2018 m.).

2) Padėti rengti galutinių branduolinių atliekų tvarkymo priemones

Rodiklis. Geologinių panaudoto branduolinio kuro ir (arba) aukšto lygio radioaktyvumo atliekų saugyklų, kurias numatyta pastatyti Europoje ir kurioms Sąjunga skyrė finansavimą, kad būtų parengti saugos įrodymo dokumentai ir galimas etapas iki statybos, skaičius.

Dabartinė padėtis: 0 (2011 m.); tikslas: 3 (2018 m.).

3) Padėti Sąjungos lygmeniu ugdyti branduolinės srities kompetenciją ir užtikrinti jos tvarumą

Rodiklis. Moksliniais tyrimais grindžiamas mokymas – doktorantūros studentų ir baigusių doktorantūros studijas mokslo darbuotojų, dalyvaujančių Euratomo branduolių dalijimosi projektuose, skaičius.

Dabartinė padėtis: apie 200 (iš viso 2007–2011 m.); tikslas: 300 (iš viso 2014–2018 m.).

Rodiklis. Euratomo branduolių sintezės programoje dalyvaujančių stipendininkų ir stažuotojų skaičius.

Dabartinė padėtis: vidutiniškai 27 per metus (2011 m.); tikslas: 40 per metus (2018 m.).

4) Užtikrinti radiacinę saugą

Rodiklis. Finansuotų projektų, galinčių padaryti pastebimą poveikį radiacinės saugos reguliavimui, procentinė dalis.

Dabartinė padėtis: 90 % (2011 m.); tikslas: 100 % (2018 m.).

5) Eksploatuojant esamus ir būsimus branduolių sintezės objektus įrodyti, kad branduolių sintezė gali būti naudojama energijos gamybos reikmėms

Rodiklis. Straipsnių, paskelbtų didelį poveikį darančiuose žurnaluose, skaičius.

Dabartinė padėtis: apie 800 (2010 m.); tikslas: išlaikyti dabartinį lygį (2018 m.).

Rodiklio aprašymas. Duomenų šaltinis – Scopus duomenų bazė. Atkreipiame dėmesį, kad Euratomo branduolių sintezės programoje daugiau dėmesio skiriant nebe moksliniams tyrimams, o technologijų plėtrai, ateityje šis rodiklis gali būti žemesnis. Rodiklis apskaičiuojamas skaičiuojant tik straipsnius, kurių bent vienas iš bendraautorių dirba Europos branduolių sintezės laboratorijoje, dalyvaujančioje Euratomo programoje. Skaičiuojami straipsniai, paskelbti viename iš 5 tarptautinių recenzuojamų žurnalų: „Nuclear Fusion“, „Plasma Physics and Controlled Fusion“, „Fusion Engineering and Design“, „Fusion Science and Technology“, „Journal of Fusion Energy“.

6) Padėti būsimoms branduolių sintezės jėgainėms reikalingus pagrindus, kuriant medžiagas, technologijas ir koncepciją

Rodiklis. Branduolių sintezės gairių pagrindinių etapų, nustatytų 2014–2018 m. laikotarpiui ir įvykdytų pagal Euratomo programą, procentinė dalis.

Dabartinė padėtis: naujas rodiklis, 0 %

Tikslas: 90 %, įskaitant ataskaitą apie branduolių sintezės jėgainių koncepcijos rengimą (2018 m.).

Rodiklio aprašymas. Naujasis rodiklis bus grindžiamas branduolių sintezės programos gairėmis, kurios turi būti parengtos iki 2014 m.

7) Viešinti inovacijas ir skatinti pramonės konkurencingumą

Rodiklis. Naujų įmonių padalinių, įsteigtų baigus branduolių sintezės mokslinius tyrimus pagal Euratomo programą skaičius.

Dabartinė padėtis: 33 % sutarčių vykdymo rezultatas – įsteigti naujų įmonių padaliniai (2011 m.). tikslas: 50 % (2018 m.).

Rodiklio aprašymas. Nauji produktai arba paslaugos, kurias sukūrė įmonės, dalyvavusios branduolių sintezės moksliniuose tyrimuose.

Rodiklis. Europos branduolių sintezės laboratorijų pateiktos paraiškos gauti patentą.

Dabartinė padėtis: 2–3 nauji patentai per metus (2011 m.); Tikslas: vidutiniškai 4–5 nauji patentai per metus (2018 m.).

8) Užtikrinti, kad europinės svarbos mokslinių tyrimų infrastruktūra būtų prieinama ir ja būtų naudojamasi

Rodiklis. Mokslinių tyrimų infrastruktūros objektų, remiamų Bendrijos lygmeniu, skaičius ir mokslo darbuotojų, naudojančių mokslinių tyrimų infrastruktūrą pagal judumo ir prieigos rėmimo programas, skaičius.

Dabartinė padėtis: apie 800 (2008 m.); tikslas: 1200 (2018 m.).

Rodiklio aprašymas. Judumo programa pagal branduolių sintezės programą remiami trumpalaikiai Europos mokslininkų apsilankymai branduolių sintezės objektuose, tokiuose kaip JET.

<u>Tiesioginiams veiksmams skirti rodikliai</u>

1) JRC politikos rėmimui skirtas poveikio rodiklis

Konkretaus poveikio, kurį Europos politikai daro Jungtinio tyrimų centro teikiama techninė ir mokslinė pagalba formuojant politiką, apraiškų skaičius.

Dabartinė padėtis: 39 (2010 m.); tikslas: 45 (2018 m.).

2) JRC mokslinio našumo rodiklis

To paties lygio mokslo darbuotojų įvertinų straipsnių skaičius.

Dabartinė padėtis: 190 (2010 m.); tikslas: 210 (2018 m.).

1 ir 2 punktuose nurodyti rodikliai gali būti pateikti vadovaujantis tokiais Bendrijos tiesioginių veiksmų tikslais:

- Didinti branduolinę saugą, įskaitant kuro ir reaktorių saugą, atliekų tvarkymą, eksploatavimo nutraukimą ir avarinę parengtį;

- Didinti branduolinį saugumą, įskaitant branduolinės saugos priemones, branduolinių ginklų neplatinimą, kovą su neteisėta prekyba ir branduolinę ekspertizę;

- Didinti standartizacijos reikmėms naudojamos branduolinio mokslo bazės kokybę;

- Sudaryti palankias žinių valdymo, švietimo ir mokymo sąlygas;

- Padėti įgyvendinti Sąjungos branduolinės saugos ir saugumo srities politiką bei su šia politika susijusius kintančius Sąjungos teisės aktus.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

2011 m. kovo mėn. Japonijoje įvykęs žemės drebėjimas ir po jo sekę įvykiai Fukushima Daiichi atominėje jėgainėje primena, kad branduolių dalijimasis, nors ir patikimas mažai anglies dvideginio išskiriant gautos elektros šaltinis, tačiau reikalauja nuolatinių pastangų saugos ir avarinės parengties srityje. Pagrindiniai uždaviniai, kuriuos reikia išspręsti, kad dabartinė branduolinė technologija galėtų toliau prisidėti prie Europos energetikos sistemų konkurencingumo, energijos tiekimo saugumo ir dekarbonizavimo, yra užtikrinti nuolatinį aukštą saugos lygį, rasti galutinių atliekų tvarkymo sprendimus ir išlaikyti branduolinės srities kompetenciją. Ne mažiau svarbu užtikrinti patikimą radiacinės saugos sistemą Sąjungos lygmeniu atsižvelgiant į radiacijos naudojimo privalumus medicinoje ir pramonėje. Atsižvelgiant į didėjantį susirūpinimą dėl rizikos, kad bus nesilaikoma susitarimo neplatinti branduolinių ginklų, ir į branduolinio terorizmo pavojų, būtina sukurti tinkamas apsaugos priemones, kad branduolinis saugumas būtų užtikrintas Europoje ir visame pasaulyje.

1.5.2. Papildoma Sąjungos dalyvavimo nauda

Akivaizdu, kad buvo reikalingas Bendrijos įsikišimas, kad būtų galima spręsti branduolinės saugos ir prastėjančios branduolinės srities kompetencijos Europoje problemas. Rinkos neprisiims didelės rizikos ir nevykdys ilgalaikės mokslinių tyrimų ir plėtros programos branduolių sintezės energijos srityje. Turima įtikinamų įrodymų, kad pavieniui veikiančios valstybės narės nėra pajėgios užtikrinti būtinos viešosios intervencijos. Jų investicijos į mokslinius tyrimus ir inovacijas yra palyginti nedidelės ir fragmentiškos. Mažai tikėtina, kad valstybės narės pačios sugebėtų pašalinti nepakankamo tarptautinio koordinavimo trūkumą. Euratomo programa sukuriama pridėtinė vertė išnaudojant valstybių narių vykdomų mokslinių tyrimų ir privačiojo sektoriaus vykdomų mokslinių tyrimų sinergiją, taip pat mokslo disciplinų ir technologinių sektorių sinergiją. Ėmusis veiksmų Bendrijos lygiu būtų gerokai padidintos branduolinių technologijų mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemos galimybės, koordinuojama valstybių narių mokslinių tyrimų veikla, todėl būtų išvengta veiklos kartojimosi, pagrindinėse srityse išlaikoma kritinė masė ir užtikrinamas

tinkamiausias viešojo finansavimo panaudojimas. Įgyvendinant Euratomo programą taip pat prisiimama didelė rizika ir vykdoma ilgalaikė mokslinių tyrimų ir plėtros programa branduolių sintezės energijos srityje ir taip pasidalijama rizika ir užtikrinamas veiklos mastas bei masto ekonomija, kurios užtikrinti kitaip nebūtų įmanoma. Tiesioginiais Jungtinio tyrimų centro (JRC) veiksmais sukuriama pridėtinė vertė, nes ši veikla yra unikali Europos mastu. Vykdant šią veiklą ne tik patenkinamas Komisijos poreikis užsitikrinti vidinę prieigą prie mokslinių duomenų, kurie nebūtų susiję su nacionaliniais ir privačiais interesais, tačiau taip pat teikiama tiesioginė nauda Sąjungos piliečiams, t. y. prisidedama vykdant politiką, kuria siekiama pagerinti ekonomines, aplinkos ir socialines sąlygas.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Euratomo programa grindžiama patirtimi, įgyta įgyvendinant ankstesnes Euratomo bendrąsias programas. Per kelis dešimtmečius aprėpiantį laikotarpį vykdant Euratomo programas:

– buvo sėkmingai įtraukti geriausi Europos branduolinės energijos srities mokslo darbuotojai ir institutai,

– pagilintos Europos branduolinės srities žinios ir padarytas reikšmingas poveikis tinklų kūrimui ir bendradarbiavimui, taip pat padėta reformuoti Europos branduolinius mokslinius tyrimus.

Vertinant pasiekimus reikia atsižvelgti į svarbias praeities pamokas:

– mokslinių tyrimų, inovacijų ir švietimo veikla turėtų būti geriau koordinuojama;

– mokslinių tyrimų rezultatai turėtų būti geriau platinami ir panaudojami naujuose produktuose, procesuose ir teikiant naujas paslaugas;

– įsikišimo loginis pagrindimas turėtų būti labiau sutelktas, konkretesnis, išsamesnis ir skaidresnis;

– turi būti gerinama stebėsena ir vertinimas.

Rekomendacijose dėl tiesioginių veiksmų, įtrauktose į paskutines vertinimo ataskaitas, nurodoma, kad JRC gali:

– skatinti platesnį integravimą kuriant žinias Sąjungoje;

– naujojoje JRC programoje numatyti, kad reikia konkrečiam darbui taikyti poveikio analizę ir tirti ekonominį efektyvumą;

– skatinti bendradarbiavimą su pramone siekiant padidinti Europos ekonomikos konkurencingumą.

1.5.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Euratomo programa (2014–2018 m.) prisidedama prie bendrojoje mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) nustatytų tikslų įgyvendinimo.

Atitinkamai, Euratomo programa ir bendroji programa „Horizontas 2020“ bus tinkamai susietos kompleksiniais veiksmais.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

☒ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**

– ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo 2014 01 01 iki 2018 12 31

– ☒ Finansinis poveikis nuo 2014 iki 2026 m.

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

– Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,

– vėliau – visavertis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)[31]

☒ Komisijos vykdomas **tiesioginis centralizuotas valdymas**

☒ **Netiesioginis centralizuotas valdymas**, vykdymo užduotis perduodant:

– ☒ vykdomosioms įstaigoms

– ☒ Bendrijų įsteigtoms įstaigoms[32]

– ☒ nacionalinėms viešojo sektoriaus arba viešąsias paslaugas teikiančioms įstaigoms

– ☐ asmenims, atsakingiems už konkrečių veiksmų vykdymą pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį ir nurodytiems atitinkamame pagrindiniame teisės akte, apibrėžtame Finansinio reglamento 49 straipsnyje

☒ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis (jei tinka)

☐ **Decentralizuotas valdymas** kartu su trečiosiomis šalimis

☐ **Jungtinis valdymas** kartu su tarptautinėmis organizacijomis (nurodyti)

Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.

Pastabos

Komisija ketina taikyti įvairius valdymo būdus vykdydama šią veiklą ir remtis valdymo būdais, naudojamais pagal dabartines finansines perspektyvas. Valdymas atliekamas Komisijai teikiant paslaugas ir šiuo tikslu naudojant esamas vykdomąsias Komisijos įstaigas, persvarstant jų įgaliojimus ir proporcingai išplečiant jų įgaliojimus.

---

31 Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

32 Kaip nurodyta Finansinio reglamento 185 straipsnyje.

Numatytas tolesnis kitų Euratomo programos rūšių veiklos perdavimas išorės vykdytojams, visų pirma pasinaudojant esamomis įstaigomis, jeigu tai suderinama su pagrindinės politikos kompetencijos išsaugojimu Komisijos tarnybose. Veiklos vykdymo išorės vykdytojams perdavimo priemonės, kurios pasiliekamos siekiant vykdyti šią veiklą, bus pasirenkamos atsižvelgiant į patvirtintą jų veiksmingumą ir naudingumą. Be to, Komisijos vykdomosioms įstaigoms priskirtų darbuotojų skaičius turės didėti, palyginti su biudžeto dalimi, skirta išorės tiekėjų vykdomai veiklai, taip pat atsižvelgiant į Komisijos prisiimtą įsipareigojimą dėl darbuotojų („Strategijos „Europa 2020“ biudžetas“, COM(2011)500).

2. VALDYMO PRIEMONĖS

Paprastinimas

Euratomo programa turi pritraukti talentingiausių mokslo darbuotojų ir novatoriškiausių Europos įmonių. Šį tikslą galima pasiekti tik įgyvendinant tokią programą, kurioje būtų numatyta mažiausia įmanoma administracinė našta dalyviams ir atitinkamos finansavimo sąlygos. Euratomo programos paprastinimas yra dalis platesnio masto paprastinimo proceso, pasiūlyto programoje „Horizontas 2020“. Kaip ir programos „Horizontas 2020“ atveju, paprastinant Euratomo programą siekiama trijų pagrindinių tikslų: sumažinti administracines išlaidas dalyviams; paspartinti visus su pasiūlymų ir dotacijų valdymu susijusius procesus bei sumažinti finansinių klaidų skaičių.

Euratomo programos paprastinimas apima kelias sritis.

1) struktūrinis paprastinimas: Programos „Horizontas 2020“ taisyklės bus taikomos ir Euratomo programai.

2) Iš esmės **supaprastinus finansavimo taisykles** bus lengviau parengti pasiūlymus ir bus lengviau valdyti projektus. Be to, taip sumažės finansinių klaidų skaičius. Siūloma laikytis šio požiūrio:

Pagrindinis dotacijų finansavimo modelis:

– supaprastintas realiai patirtų tiesioginių išlaidų atlyginimas, leidžiant plačiau naudoti įprastą gavėjo apskaitos sistemą, įskaitant tam tikrų mokesčių ir rinkliavų pagrįstumą;

– galimybė padalinio išlaidas personalui (vidutines išlaidas personalui) naudoti tiems gavėjams, kuriems šis naudojimas yra įprastas jų taikomas apskaitos metodas ir MVĮ savininkams, kurie negauna atlyginimo;

– laiko registravimo supaprastinimas nustatant aiškų ir paprastą būtiniausių sąlygų rinkinį, visų pirma panaikinant įpareigojimą registruoti tik su Sąjungos projektais dirbančio personalo laiką;

– nustatomas vienas bendras išlaidų atlyginimo dydis visiems dalyviams vietoj 3 skirtingų dydžių atsižvelgiant į dalyvio tipą;

– nustatomas vienas nekintamas netiesioginių išlaidų atlyginimo dydis, kuris būtų paprastai taikomas vietoj 4 metodų, naudojamų apskaičiuoti netiesiogines išlaidas;

– konkrečių sričių projektams finansuoti skiriamos vienkartinės sumos, atsižvelgiant į rezultatus.

3) Taikant 2.2.2 skirsnyje aprašytą **persvarstytą kontrolės strategiją** siekiama užtikrinti naują pusiausvyrą tarp pasitikėjimo ir kontrolės bei dar labiau sumažinti administracinę naštą dalyviams.

Supaprastinus taisykles ir kontrolės priemones **visos projekto įgyvendinimo procedūros ir procesai būtų racionalizuojami**. Racionalizavimas aprėpia išsamias pasiūlymo turinio

ir formos, pasiūlymų pavertimo projektais procesų, ataskaitų teikimo ir stebėsenos nuostatas bei susijusius rekomendacinius dokumentus ir paramos paslaugas. Administracines išlaidas dalyviams daugiausiai pavyks sumažinti įdiegus bendrą vartotojams skirtą IT centrą, pagrįstą Sąjungos Mokslinių tyrimų ir plėtros septintosios bendrosios programos (2007–2013 m.) (FP7) dalyvių portalu.

2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės

Turi būti sukurta nauja Euratomo programos netiesioginių veiksmų vertinimo ir stebėsenos sistema. Ji bus grindžiama išsamia, tinkamu laiku taikoma darnia strategija, pirmenybę teikiant našumui, išeigai, rezultatams ir poveikiui. Ji bus paremta atitinkamomis duomenų bazėmis, ekspertais, specialia mokslinių tyrimų veikla ir glaudesniu bendradarbiavimu su valstybėmis narėmis ir asocijuotomis šalimis; jai suteikiama papildoma vertė ją tinkamai platinant ir teikiant apie ją ataskaitas. JRC toliau gerins tiesioginių veiksmų stebėseną ir šiuo tikslu patikslins rezultatų ir poveikio apibūdinimo rodiklius.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

Vertinant mokslinių tyrimų sritį teisėtumo ir reguliarumo atžvilgiu kaip pagrindinis rodiklis buvo nustatyta 2 % klaidų riba. Tačiau dėl to atsirado tam tikras netikėtas ir nepageidaujamas šalutinis poveikis. Gavėjai ir teisėkūros institucija ilgainiui įsitikino, kad su kontrole susijusi našta pernelyg padidėjo. Dėl to kyla rizika sumažinti Sąjungos mokslinių tyrimų programų, įskaitant Euratomo programos, patrauklumą ir todėl neigiamai paveikti Sąjungos mokslinius tyrimus ir inovacijas.

2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Taryba pareiškė, kad „*Itin svarbu supaprastinti ES priemones, kuriomis siekiama skatinti mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas geriausiems mokslininkams ir novatoriškiausioms bendrovėms jas įsisavinti, visų pirma atitinkamoms institucijoms susitariant dėl naujos pusiausvyros tarp pasitikėjimo ir kontrolės bei tarp rizikavimo ir rizikos vengimo*“ (žr. EUCO 2/1/11 REV1, 2011 m. kovo 8 d., Briuselis).

2010 m. lapkričio 11 d. (P7_TA(2010)0401) rezoliucijoje „Dėl mokslinių tyrimų programų įgyvendinimo paprastinimo“ Europos Parlamentas aiškiai parėmė didesnę klaidų riziką finansuojant mokslinius tyrimus ir „*išreiškė susirūpinimą, kad dabartinė FP7 valdymo sistema ir praktika yra grindžiama vien kontrolės priemonėmis, todėl švaistomi ištekliai, mažėja dalyvavimas ir sukuriama ne tokia patraukli mokslinių tyrimų erdvė; susirūpinęs pabrėžia, kad dabartinė „jokios rizikos“ principu grindžiama valdymo sistema padeda veikiau išvengti rizikos, nei ją valdyti*“.

Gerokai padidinus atliekamų auditų skaičių ir vėliau ekstrapoliuojant rezultatus taip pat buvo sulaukta daug skundų iš mokslinių tyrimų bendruomenės (pvz., iniciatyva „Pasitikėkite mokslo darbuotojais“[33], dėl kurios kol kas surinkta 13 800 parašų).

Todėl suinteresuotosios šalys ir institucijos reiškia nuomonę, kad dabartinis požiūris turi būti persvarstytas. Yra kitų tikslų ir interesų (visų pirma mokslinių tyrimų politikos sėkmė, tarptautinis konkurencingumas ir aukšta mokslo kokybė), į kuriuos taip pat reikėtų atsižvelgti. Kartu akivaizdu, jog biudžetą reikia valdyti efektyviau ir veiksmingiau bei

[33] http://www.trust-researchers.eu/.

užtikrinti, kad nebūtų sukčiaujama ir švaistomos lėšos. Tokie yra bendri programos „Horizontas 2020“ ir Euratomo programos uždaviniai.

Komisija siekia galutinio tikslo – užtikrinti, kad likutinių klaidų dydis būtų mažesnis nei 2 % visų išlaidų programos įgyvendinimo laikotarpiu ir šiuo tikslu Komisija ėmė taikyti tam tikras paprastinimo priemones. Tačiau turi būti nagrinėjami kiti tikslai, pvz., Sąjungos mokslinių tyrimų politikos patrauklumas ir jos sėkmė, tarptautinė konkurencija, aukšta mokslo kokybė ir ypač kontrolės priemonių taikymo išlaidos (žr. 2.2.2 punktą).

Atsižvelgiant į šiuos elementus siūloma, kad už mokslinių tyrimų ir inovacijų biudžeto vykdymą atsakingiems generaliniams direktoratams būtų nustatytas tikslas sukurti vidaus kontrolės sistemą, kurią taikant būtų pagrįstai užtikrinama, kad klaidų rizika daugiamečiu išlaidų laikotarpiu kasmet neviršytų 2–5%, o galutinis tikslas būtų užtikrinti, kad daugiamečių programų įgyvendinimo pabaigoje likutinių klaidų dydis būtų kuo artimesnis 2% (jau atsižvelgus į visų auditų, taisomųjų ir susigrąžinimo priemonių finansinį poveikį).

2.2.1. *Vidaus kontrolės sistema*

Dotacijų vidaus kontrolės sistema grindžiama:

- Komisijos vidaus kontrolės standartų įgyvendinimu;
- geriausių projektų pasirinkimo procedūromis ir jų pavertimu teisinėmis priemonėmis;
- projektų ir sutarčių valdymu kiekvieno projekto įgyvendinimo laikotarpiu;
- *ex ante* visų 100 % pareiškimų patikrinimu, įskaitant audito pažymėjimų gavimą ir išlaidų metodų *ex ante* sertifikavimą;
- prašymų imties *ex post* auditais ir
- moksliniu projektų rezultatų vertinimu.

Jeigu vykdomi tiesioginiai veiksmai, į finansines procedūras įtraukiami pirkimų *ex–ante* patikrinimai ir kontrolės priemonių *ex–post* patikrinimai. Rizika vertinama kiekvienais metais, darbų atlikimo pažanga ir išteklių naudojimas stebimas reguliariai ir remiantis apibrėžtais tikslais bei rodikliais.

2.2.2. *Kontrolės sąnaudos ir nauda*

Apskaičiuota, kad vidaus kontrolės sistemos išlaidos, kurias Komisijos generaliniai direktoratai patirtų įgyvendindami mokslinių tyrimų ir inovacijų biudžetą (įskaitant Euratomo), yra 267 mln. EUR per metus (remiantis 2009 m. nustatyta priimtina klaidų rizika). Dėl šios sistemos taip pat gerokai padidėjo našta gavėjams ir Komisijos tarnyboms. Gavėjai ir teisėkūros institucija ilgainiui įsitikino, kad su kontrole susijusi našta pernelyg padidėjo. Dėl to kyla rizika sumažinti Sąjungos mokslinių tyrimų programos patrauklumą ir todėl neigiamai paveikti Sąjungos mokslinius tyrimus ir inovacijas.

Komisijos tarnybų 43 % visų kontrolės išlaidų (neįskaitant gavėjų išlaidų) patiriama projekto valdymo etape, 18 % – renkantis pasiūlymus ir 16 % – derantis dėl sutarčių. *Ex-post* auditai ir jų įgyvendinamas sudarė 23 % (61 mln. EUR) visų išlaidų.

Tačiau šiomis didelėmis kontrolės pastangomis nepavyko tinkamai pasiekti kontrolės tikslų. FP6 programai apskaičiuotas likutinių klaidų dydis, jau atsižvelgus į visus susigrąžinimus ir pataisymus, kurie buvo ar turi būti įgyvendinti, tebeviršija 2 %. Dabartinis klaidų dydis, nustatomas, kai Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinis direktoratas atlieka FP7 auditus, yra apie 5 % ir, nors atlikus auditus jis bus sumažintas ir yra šiek tiek iškreiptas, nes daugiausia susijęs su anksčiau netikrintais gavėjais, mažai tikėtina, kad bus pasiektas 2 % klaidų lygis. Europos Audito Rūmai nurodo panašų klaidų dydį.

2.2.3. *Numatomas neatitikties rizikos lygis*

Atskaitos taškas yra *status quo* remiantis auditais, kurie iki šiol taikyti FP7. Šis preliminarus reprezentatyvus klaidų dydis yra beveik 5 % (Mokslinių tyrimų ir plėtros generalinio direktorato atveju). Daugelį aptiktų klaidų nulėmė tai, kad dabartinė mokslinių tyrimų finansavimo sistema grindžiama mokslinių tyrimų projektų faktinių išlaidų, kurias deklaruoja dalyvis, kompensavimu. Todėl būna ypač sunku įvertinti finansavimo reikalavimus atitinkančias išlaidas.

Išanalizavus klaidų dydžius, kurie nustatomi Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinio direktorato atliekamų FP7 auditų metu, paaiškėjo, kad:

– Apie 27 % klaidų, vertinant jų skaičių, ir 35 % klaidų, vertinant jų sumą, yra susijusios su personalo išlaidomis. Reguliariai pasitaikančios problemos yra: užuot deklaravus faktines išlaidas deklaruojamos vidutinės ar į biudžetą įtrauktos išlaidos, nėra tinkamai registruojamas darbo su programa laikas, deklaruojamos finansavimo reikalavimų neatitinkančios išlaidos.

– Apie 40 % klaidų, vertinant jų skaičių, ir 37 % klaidų, atsižvelgiant į vertę, yra susijusios su kitomis tiesioginėmis išlaidomis (ne personalui). Reguliariai nustatomos klaidos: PVM įtraukimas, aiškaus ryšio su projektu nebuvimas, sąskaitų faktūrų ar mokėjimo įrodymų nepateikimas ir neteisingas nusidėvėjimo apskaičiavimas deklaruojant visą įrangos kainą, o ne nusidėvėjimo sumą, subrangos sutarčių sudarymas negavus išankstinio leidimo arba nesilaikant geriausio kainos ir kokybės santykio taisyklių ir t. t.

– Apie 33 % klaidų, vertinant jų skaičių, ir 28 % klaidų, vertinant sumą, yra susijusios su netiesioginių išlaidų apskaičiavimo klaidomis. Rizika yra tokia pati kaip ir personalo išlaidoms, tačiau dar yra papildoma rizika, kad pridėtinės išlaidos bus netiksliai ar nesąžiningai priskirtos projektams.

Tam tikrais atvejais netiesioginės išlaidos yra nekintamo dydžio tiesioginių išlaidų procentinė dalis, todėl netiesioginių išlaidų klaida yra proporcinga tiesioginių išlaidų klaidai.

Į programą „Horizontas 2020“ ir Euratomo programą įtraukta daug svarbių paprastinimo priemonių (žr. aukščiau 2 punktą), kurias taikant pavyks sumažinti visų kategorijų klaidų dydį. Tačiau pasikonsultavus su suinteresuotosiomis šalimis ir institucijomis dėl tolesnio paprastinimo ir atsižvelgus į programos „Horizontas 2020“ poveikio vertinimą, paaiškėjo, kad priimtinausia galimybė – toliau taikyti faktinių išlaidų atlyginimu grindžiamą finansavimo modelį. Atrodo per anksti šiame etape sistemingai naudoti rezultatais grindžiamą finansavimą, fiksuoto dydžio ar vienkartines sumas, nes tokia sistema neišbandyta įgyvendinant ankstesnes programas. Tačiau sprendimas ir toliau taikyti faktinių išlaidų atlyginimu grindžiamą sistemą reiškia, kad klaidos tebesikartos.

Išanalizavus klaidas, nustatytas atliekant FP7 auditus, matyti, kad maždaug 25–35 % klaidų bus išvengiama taikant siūlomas paprastinimo priemones. Tikimasi, kad klaidų dydis sumažės maždaug 1,5%, t. y. nuo beveik 5 % iki 3,5 %; ši Komisijos komunikate nurodyta vertė laikoma užtikrinančia tinkamą pusiausvyrą tarp administracinių kontrolės išlaidų ir klaidų rizikos.

Todėl Komisija mano, kad mokslinių tyrimų išlaidoms pagal Euratomo programą 2–5 % intervalo metinės klaidų rizikos dydis yra realistinis tikslas, atsižvelgiant į kontrolės išlaidas, siūlomas taisyklių paprastinimo priemones ir susijusią riziką, siejamą su mokslinių tyrimų projekto išlaidų atlyginimu. Galutinis tikslas – pasiekti, kad programų įgyvendinimo pabaigoje, įvertinus finansinį visų auditų, taisomųjų ir susigrąžinimo priemonių poveikį, likutinių klaidų dydis būtų kuo artimesnis 2%.

Ex–post audito strategijoje, taikomoje išlaidoms pagal programą „Horizontas 2020“ ir Euratomo programą, atsižvelgiama į šį tikslą. Ji bus grindžiama visos programos išlaidų reprezentatyviosios imties finansiniu auditu, papildytu imtimi, sudaryta atsižvelgiant į su rizika susijusias aplinkybes.

Bendras *ex–post* auditų skaičius bus ribotas – jų bus vykdoma tik tiek, kiek būtina šiam tikslui pasiekti ir strategijai įgyvendinti. Komisija rekomenduoja, kad visu programos „Horizontas 2020“ ir Euratomo programos įgyvendinimo laikotarpiu auditas būtų taikomas ne daugiau kaip 7 % dalyvių. Iš ankstesnės patirties yra paaiškėję, kad tos išlaidos, kurios turi būti tikrinamos atliekant auditą, būtų gerokai didesnės, tikėtina, kad reikėtų patikrinti ne mažiau kaip 40 %.

Ex–post audito strategijos nuostatos dėl teisėtumo ir reguliarumo bus papildytos išsamiu moksliniu vertinimu ir apsaugos nuo sukčiavimo strategija (žr. 2.3 punktą toliau).

Šis scenarijus grindžiamas prielaida, kad paprastinimo priemonėms nėra taikomi esminiai pakeitimai, kai naudojamas sprendimų priėmimo procesas.

Pastaba: šis skirsnis taikomas tik dotacijų valdymo procesui; administracinėms ir veiklos išlaidoms, kurios patiriamos organizuojant viešųjų pirkimų procesą, leidžiama klaidų rizikos dydžio riba yra 2 %.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Generaliniai direktoratai, kurie įpareigojami vykdyti mokslinių tyrimų ir inovacijų biudžetą, su sukčiavimu turi kovoti visais dotacijos valdymo etapais. Jie parengia ir įgyvendina kovos su sukčiavimu strategijas, įskaitant plataus masto žvalgybos informacijos naudojimą, visų pirma naudojant pažangias IT priemones, ir darbuotojų mokymą bei informavimą. Siekiant atgrasinti pažeidėjus taikomos sankcijos, o nustatytiems pažeidėjams numatytos nuobaudos. Tokia veikla bus tęsiama. Buvo patikrinta, ar pasiūlymuose dėl programos „Horizontas 2020“ ir Euratomo programos numatytos veiksmingos apsaugos nuo sukčiavimo priemonės ir atliktas jų poveikio vertinimas. Apskritai pasiūlytos priemonės turėtų padaryti teigiamą poveikį kovai su sukčiavimu, daugiau dėmesio bus skiriama rizika grindžiamam auditui ir sustiprintam moksliniam vertinimui ir kontrolei.

Reikėtų pabrėžti, kad, palyginti su visomis išlaidomis, nustatytas sukčiavimas yra labai mažo masto, tačiau įgyvendinti mokslinių tyrimų biudžetą įpareigoti generaliniai direktoratai privalo kovoti su sukčiavimu.

Komisija tinkamomis priemonėmis užtikrina, kad vykdant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų saugomi taikant prevencines kovos su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veika priemones, atliekant veiksmingus patikrinimus ir, jei nustatoma pažeidimų, atgaunant nepagrįstai sumokėtas sumas ir prireikus skiriant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas.

Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų pagal programą, dokumentų auditą ir auditą vietoje.

Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali, laikydamasi Reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 nustatytų procedūrų, atlikti ūkinės veiklos vykdytojų, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusių su tokiu finansavimu, patikrinimus ir inspektavimą vietoje, siekdama nustatyti, ar vykdant dotacijos susitarimą, dotacijos sprendimą ar sutartį dėl Sąjungos lėšų skyrimo nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veikos atvejų.

Nepažeidžiant ankstesnių pastraipų nuostatų, bendradarbiavimo susitarimuose su trečiosiomis šalimis bei tarptautinėmis organizacijomis ir dotacijų susitarimuose, dotacijų sprendimuose ir sutartyse, sudaromose įgyvendinant šį reglamentą, Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokį auditą, patikrinimus ir inspektavimą vietoje.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto išlaidų eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Aprašymas.....]	DA/NDA[34]	ELPA šalių[35]	šalių kandidačių[36]	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
1		DA	NE	TAIP / NE*	TAIP	TAIP

[34] DA – diferencijuotieji asignavimai / NDA – nediferencijuotieji asignavimai.
[35] ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.
[36] Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris Išlaidų kategorija	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
1	**08 01** Mokslinių tyrimų politikos srities administracinės išlaidos **08 01 05 01** Mokslinių tyrimų personalo išlaidos **08 01 05 02** Mokslinių tyrimų išorės personalas **08 01 05 03** Kitos valdymo išlaidos moksliniams tyrimams **10 01** Tiesioginių mokslinių tyrimų politikos srities administracinės išlaidos **10 01 05** Tiesioginių mokslinių tyrimų politikos srities veiklos rėmimo išlaidos **10 01 05 01** Išlaidos mokslinių tyrimų personalui **10 01 05 02** Mokslinių tyrimų išorės personalas **10 01 05 03** Kitos mokslinių tyrimų valdymo išlaidos **10 01 05 04** Mokslinių tyrimų infrastruktūros **08 03 02 01** Euratomas. Branduolių sintezės energija **08 03 02 02** Euratomas. Branduolių dalijimasis ir radiacinė sauga **08 04 01** Asignavimai iš trečiųjų šalių įnašų, skirtų moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai **10 03** Tiesiogiai finansuojami asignavimai moksliniams tyrimams vykdyti. Euratomas **10 03 01** Branduolinė	NDA	NE	TAIP / NE*	TAIP	NE

	Jungtinio tyrimų centro (JRC) veikla **10 03 02** Asignavimai iš trečiųjų šalių įnašų					

* Vyksta diskusijos su Turkija dėl asociacijos susitarimų branduolinių mokslinių tyrimų srityje.

JRC prašo sukurti **naują biudžeto eilutę investicijoms į infrastruktūrą**. Dauguma JRC objektų įrengti 6-ajame ir 7-ajame dešimtmečiuose ir nebėra pažangūs. Todėl reikia naujų objektų arba modernizuoti esamus objektus, kad JRC daugiametę darbo programą būtų galima vykdyti laikantis ES saugos ir saugumo standartų ir siekiant ES/20/20/20 aplinkosaugos tikslų. JRC parengė „Infrastruktūros plėtros planą 2014–2020“, kuriame nurodyti investicijų iki 2020 m. poreikiai visiems JRC objektams ir kurie įtraukti į naują siūlomą biudžeto eilutę.

JRC yra Komisijos generalinis direktoratas, išsidėstęs penkiose skirtingose šalyse, kurio septyni mokslo institutai yra įsteigti penkiose ES valstybėse narėse: Isproje (Italija), Gelyje (Belgija), Petene (Nyderlanduose), Karlsrūhėje (Vokietijoje) ir Sevilijoje (Ispanija). JRC mokslinių tyrimų infrastruktūrą sudaro branduolinės energetikos objektai ir įvairios unikalios labai specializuotos laboratorijos, kurios turi laikytis kiekvienos iš buveinės šalių branduolinių, aplinkosaugos ir saugos reikalavimų. Specializuotas technines paslaugas, reikalingas šių objektų techninei priežiūrai vykdyti ir juos eksploatuoti, teikia JRC personalas (įskaitant saugos ir saugumo, ugniagesių komanda ir t. t.); jokios kitos Komisijos tarnybos tokio personalo neturi.

Biudžeto eilutė 10 01 05 01 naudojama pareigūnams, užimantiems pareigas, nurodytas JRC personalo lentelėje, finansuoti, o eilutė 10 01 05 02 – išorės personalui, įdarbintam pagal laikinas sutartis (sutartininkams, deleguotiesiems nacionaliniams ekspertams, stipendijų gavėjams ir stažuotojams), kad JRC galėtų išlikti lydere mokslinių tyrimų srityje ir tenkinti specifinius poreikius, susijusius su jos misija Komisijai teikti tiesioginės pagalbos mokslinių tyrimų srityje paslaugas.

Šios lėšos darbuotojams daugiausia skirtos mokslininkams ir techniniams darbuotojams, atliekantiems mokslines užduotis pagal JRC darbų programą, finansuoti. Šių eilučių administracinis aspektas yra palyginti nežymus (mažiau nei 20 %), kaip patvirtino Žmogiškųjų išteklių generalinis direktoratas, atlikęs metinį patikrinimą.

Biudžeto eilutė 10 01 05 03 skirta paramai branduolinei ir nebranduolinei mokslinei ir techninei infrastruktūrai. Didžioji dalis pagal šią eilutę suteikiamų lėšų skirta 1) tam, kad būtų užtikrintas normalus JRC institutų veikimas (t. y. techninė priežiūra, techninė įranga, vandens, dujų ir elektros tiekimas, sauga ir saugumas, radiacinė sauga, IT, telekomunikacijos, duomenų tvarkymas ir t. t.) ir 2) vienkartinėms operacijoms (renovacijos darbai, esamų objektų modernizavimas, atitiktis naujiems standartams ir t. t.).

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė. ***Netiesioginiai moksliniai tyrimai*** *dabartinėmis kainomis mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)*

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:	1		Pažangus integracinis augimas						
Netiesioginiai moksliniai tyrimai			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	**IŠ VISO**
• Veiklos asignavimai			2014	2015	2016	2017	2018	> 2018	
Biudžeto eilutės numeris 08 03 02 iš viso	Įsipareigojimai	(1)	159.641	171.785	184.350	197.350	210.794		**923.920**
	Mokėjimai	(2)	100.131	125.934	152.733	162.535	196.821	185.766	**923.920**
Biudžeto eilutės numeris 08 03 02 01	Įsipareigojimai	(1)	108.073	116.201	124.612	133.312	142.309		**624.507**
	Mokėjimai	(2)	80.065	94.967	104.867	107.771	128.659	108.178	**624.507**
Biudžeto eilutės numeris 08 03 02 02	Įsipareigojimai	(1)	51.568	55.584	59.739	64.038	68.485		**299.414**
	Mokėjimai	(2)	20.066	30.967	47.867	54.764	68.162	77.589	**299.415**
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami Euratomo programos rinkinio lėšomis[37] 08 01 05 01 Mokslinių tyrimų personalo išlaidos 08 01 05 02 Mokslinių tyrimų išorės personalas 08 01 05 03 Kitos valdymo išlaidos moksliniams tyrimams			 17.780 2.240 7.007	 18.136 2.285 7.147	 18.498 2.330 7.290	 18.868 2.377 7.436	 19.246 2.425 7.585		 **92.529** **11.657** **36.465**
Biudžeto eilutės numeris 08 01 05		(3)	27.027	27.568	28.119	28.681	29.255		**140.650**
IŠ VISO asignavimų Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD	Įsipareigojimai	=1+1a +3	186.668	199.353	212.469	226.031	240.049		**1064.570**
	Mokėjimai	=2+2a+3	127.158	153.502	180.852	191.216	226.076	185.766	**1064.570**

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)	159.641	171.785	184.350	197.350	210.794		**923.920**

[37] Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

	Mokėjimai	(5)	100.131	125.934	152.733	162.350	196.821	185.766	**923.920**
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų Euratomo programos rinkinio lėšomis		(6)	27.027	27.568	28.119	28.681	29.255	0	**140.650**
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	=4+ 6	186.668	199.353	212.469	226.031	240.049		**1064.570**
	Mokėjimai	=5+ 6	127.158	153.502	180.852	191.216	226.076	185.766	**1064.570**

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms išlaidų kategorijoms:

netaikoma

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:	5	Administracinės išlaidos

dabartinėmis kainomis mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	IŠ VISO
GD Moksliniai tyrimai / tiesioginiai moksliniai tyrimai							
• Žmogiškieji ištekliai							**0**
• Kitos administracinės išlaidos							**0**
IŠ VISO <…….> GD	Asignavimai						**0**

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)						**0**

dabartinėmis kainomis mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014	2015	2016	2017	2018	> 2018	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	186.668	199.353	212.469	226.031	240.049		**1064.570**
	Mokėjimai	127.158	153.502	180.852	191.216	226.076	185.766	**1064.570**

3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė.* ***Tiesioginiai moksliniai tyrimai***

dabartinėmis kainomis mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:		1	Pažangus integracinis augimas						
JRC GD **Tiesioginiai moksliniai tyrimai**			2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	≥ 2019 metai	**IŠ VISO**
• Veiklos asignavimai									
Biudžeto eilutės numeris 10.03	Įsipareigojimai	(1a)	10.457	10.666	10.879	11.097	11.319	0	**54.417**
	Mokėjimai	(2a)	4.706	8.982	10.208	10.935	11.153	8.434	**54.417**
Biudžeto eilutės numeris 10.03.01	Įsipareigojimai	(1a)	10.457	10.666	10879	11.097	11.319	0	**54.417**
	Mokėjimai	(2a)	4.706	8.982	10.208	10.935	11.153	8.434	**54.417**
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami Euratomo programos rinkinio lėšomis[38] 10 01 05 10 01 05 01 10 01 05 02 10 01 05 03 10 01 05 04			 126.796 61.598 11.205 38.706 15.286	 130.284 63.754 11.457 39.481 15.592	 133.874 65.986 11.715 40.270 15.903	 137.571 68.295 11.979 41.076 16.222	 141.377 70.686 12.248 41.897 16.546		 **669.901** **330.319** **58.604** **201.430** **79.549**
IŠ VISO asignavimų JRC GD / Tiesioginiai moksliniai tyrimai	Įsipareigojimai	=1+1a +3	137.253	140.950	144.753	148.668	152.695		**724.319**
	Mokėjimai	=2+2a+3	131.501	139.266	144.082	148.506	152.530	8.434	**724.319**

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)	10.457	10.666	10.879	11.097	11.319	0	**54.417**
	Mokėjimai	(5)	4.706	8.982	10.208	10.935	11.153	8.434	**54.417**
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų Euratomo programos rinkinio lėšomis		(6)	126.796	130.284	133.874	137.571	141.377	0	**669.901**

[38] Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO asignavimų Daugiametės finansinės programos 1 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	Įsipareigojimai	=4+ 6	137.253	140.950	144.753	148.668	152.695	0	**724.319**
	Mokėjimai	=5+ 6	131.501	139.266	144.082	148.506	152.530	8.434	**724.319**

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms išlaidų kategorijoms:

netaikoma

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:	**5**	Administracinės išlaidos

dabartinėmis kainomis mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	**IŠ VISO**
GD Moksliniai tyrimai / tiesioginiai moksliniai tyrimai							
• Žmogiškieji ištekliai							
• Kitos administracinės išlaidos							
IŠ VISO <…….> GD	Asignavimai						

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)						

dabartinėmis kainomis mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	> 2018 metai	**IŠ VISO**
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	137.253	140.950	144.753	148.668	152.695	0	**724.319**
	Mokėjimai	131.501	139.266	144.082	148.506	152.530	8.434	**724.319**

Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė. ***Netiesioginiai moksliniai tyrimai + Tiesioginiai moksliniai tyrimai*** *dabartinėmis kainomis mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)*

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:		1	Pažangus integracinis augimas						
Suvestinė **Netiesioginiai moksliniai tyrimai / tiesioginiai moksliniai tyrimai**			2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	> 2018 metai	**IŠ VISO**
• Veiklos asignavimai									
Biudžeto eilutės numeris 08 03 02	Įsipareigojimai	(1)	159.641	171.785	184.350	197.350	210.794		**923.920**
	Mokėjimai	(2)	100.131	125.934	152.733	162.535	196.821	185.766	**923.920**
Biudžeto eilutės numeris 10.03	Įsipareigojimai	(1a)	10.457	10.666	10.879	11.097	11.319	0	**54.417**
	Mokėjimai	(2a)	4.706	8.982	10.208	10.935	11.153	8.434	**54.417**
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami Euratomo programos rinkinio lėšomis[39] 08 01 05 10 01 05			27.027 137.252	27.568 140.950	28.119 144.753	28.681 148.669	29.255 152.696	0 0 0	**140.650** **724.320**
Biudžeto eilutės numeris 08 01 05 / 10 01 05		(3)	153.822	157.852	161.992	166.253	170.632		**810.551**

[39] Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO asignavimų Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD / Tiesioginiai moksliniai tyrimai	Įsipareigojimai	=1+1a +3	323.920	340.303	357.221	374.700	392.745		**1788.889**
	Mokėjimai	=2+2a+3	258.659	292.768	324.933	339.723	378.606	194.200	**1788.889**

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)	170.098	182.451	195.229	208.447	222.113		**978.338**
	Mokėjimai	(5)	104.837	134.916	162.941	173.470	207.974	194.200	**978.338**
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų Euratomo programos rinkinio lėšomis		(6)	153.822	157.852	161.992	166.253	170.632		**810.551**
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	=4+ 6	323.920	340.303	357.221	374.700	392.745		**1788.889**
	Mokėjimai	=5+ 6	258.659	292.768	324.933	339.723	378.606	194.200	**1788.889**

<u>Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms išlaidų kategorijoms:</u>

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)							
	Mokėjimai	(5)							
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų Euratomo programos rinkinio lėšomis		(6)							
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (Orientacinė suma)	Įsipareigojimai	=4+ 6							
	Mokėjimai	=5+ 6							

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
– X Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus ⇩			2014 metai		2015 metai		2016 metai		2017 metai		2018 metai		**IŠ VISO**	
	REZULTATAI													
	Rezultato rūšis[40]	Vidutinės rezultato išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Bendras rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų
1-8 KONKRETŪS TIKSLAI, susiję su netiesioginiais veiksmais[41]														
- Rezultatas – Euratomas. Branduolių sintezė	**	**	100	108.073	100	116.201	100	124.612	100	133.312	100	142.309	500	624.507
- Rezultatas – Euratomas. Branduolių dalijimasis			25	51.568	25	55.584	25	59.739	25	64.038	25	68.485	125	299.414
1-8 konkrečių tikslų, susijusių su netiesioginiais veiksmais, tarpinė suma														
1-5 KONKRETŪS TIKSLAI, susiję su tiesioginiais veiksmais[42]														
- Rezultatas – Euratomas. Tiesioginiai moksliniai tyrimai. JRC	***	***	150	10.457	150	10.666	150	10.879	150	11.097	150	11.319	750	54.417

40 Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).
41 Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai), susiję su netiesioginiais veiksmais“.
42 Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai), susiję su tiesioginiais veiksmais“.

1-5 konkrečių tikslų, susijusių su tiesioginiais veiksmais, tarpinė suma	150	10.457	150	10.666	150	10.879	150	11.097	150	11.319	750	54.417
IŠ VISO IŠLAIDŲ	275	170.098	275	182.451	275	195.229	275	208.447	275	222.113	1,375	978.338

(*) numatomas rezultatų skaičius

(**) Įprastinis mokslinių tyrimų dotacijos rezultatas – atskaita, kurioje aprašomi faktai, išvados ir rezultatai.

(***) Rezultato rūšis: Produktai ir paslaugos ES politikos formuotojams.

Vidutinės rezultato išlaidos: Kiekvieno rezultato išlaidos labai nevienodos. Pavyzdžiui, įprastinis siektinas rezultatas (pvz., reguliari pasėlių prognozės suvestinė) yra nepalyginamas su didelės apimties ir galbūt brangaus tyrimo, per kurį galbūt išleidus didelę kreditų sumą parengiamas tik vienas tyrimo dokumentas, galutine ataskaita. Ir viena, ir kita yra labai svarbu ir naudinga, tačiau yra skirtingų paskirčių. Nurodytos vidutinės išlaidos yra tik matematinis veiksmas, kai biudžeto lėšos padalijamos iš numatomo rezultatų skaičiaus.

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Suvestinė

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai nenaudojami
- X Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	**IŠ VISO**
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA						
Žmogiškieji ištekliai						
Kitos administracinės išlaidos						
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma						

	2014 metai		2015 metai		2016 metai		2017 metai		2018 metai	
Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ[43]	Netiesioginiai moksliniai tyrimai	Tiesioginiai moksliniai tyrimai	Netiesioginiai moksliniai tyrimai	Tiesioginiai moksliniai tyrimai	Netiesioginiai moksliniai tyrimai	Tiesioginiai moksliniai tyrimai	Netiesioginiai moksliniai tyrimai	Tiesioginiai moksliniai tyrimai	Netiesioginiai moksliniai tyrimai	Tiesioginiai moksliniai tyrimai
Žmogiškieji ištekliai	20.020	72.803	20.421	75.211	20.828	77.701	21.245	80.274	21.671	82.934
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	7.007	53.992	7.147	55.072	7.290	56.174	7.436	57.297	7.585	58.443
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	27.027	126.796	27.568	130.284	28.118	133.874	28.681	137.571	29.256	141.377
IŠ VISO*	27.027	126.796	27.568	130.284	28.118	133.874	28.681	137.571	29.256	141.377

*** Šie skaičiai gali būti pakoreguoti pritaikius numatytą veiklos perdavimo išorės vykdytojams procedūrą.**

[43] Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai nenaudojami

– X Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikaisiais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtųjų tikslumu)

	2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)					
X 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)					
xx 01 01 02 (Delegacijos)					
08 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)*	140	140	140	140	140
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)	566	566	566	566	566
• Išorės personalas (visos darbo dienos ekvivalento vienetais (FTE))[44]					
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE finansuojami iš bendrojo biudžeto)					
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA ir SNE delegacijose)					
08 01 04 40 [45] - būstinėje[46]					
- delegacijose - pareigūnai ir laikinieji darbuotojai - CA GFI-IV - SNE					
08 01 05 02 (CA, INT, SNE - netiesioginiai moksliniai tyrimai)*	35	35	35	35	35
10 01 05 02 (CA, INT, SNE - tiesioginiai moksliniai tyrimai)	194	194	194	194	194
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)					
IŠ VISO	**935**	**935**	**935**	**935**	**935**

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

* Iš šių galutinių skaičių atimtas pareigūnų, laikinųjų darbuotojų ir išorės personalo, kurie vadovauja ITER projektui būstinėje (Briuselyje), skaičius. Šie personalo nariai nurodyti ITER projekto LFS papildomoje mokslinių tyrimų programoje.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

---

44 CA – sutartininkas („Contract Agent“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („Intérimaire“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Jeune Expert en Délégation“); LA – vietinis darbuotojas („Local Agent“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“).

45 Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės personalui, finansuojamam iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

46 Būtina struktūriniams fondams, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondui (EŽF).

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Užduotys, susijusios su Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programos įgyvendinimu (tiesioginiai ir netiesioginiai veiksmai), ypač su branduolinių atliekų tvarkymu, branduoline sauga, branduolinės saugos priemonėmis ir saugumu. Jie taip pat vykdys veiksmus, reikalingus nutraukiant JRC Euratomo branduolinių objektų eksploataciją.
Išorės personalas	

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

– X Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą

– ☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą

– ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą[47]

Netaikoma

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

– ☐ Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo

– X Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai **2014–2018**
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą	Su programa susijusios trečiosios šalys
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų*	Pm trečiųjų šalių įnašai bus įtraukti vėlesniame etape

* Trečiųjų šalių įnašai dar nenustatyti, jie bus įtraukti vėlesniame etape.

[47] Žr. Tarpinstitucinio susitarimo 19 ir 24 punktus.

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

– ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms

– X Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

  – ☐ nuosaviems ištekliams

  – X įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Asignavimai, skirti einamųjų metų biudžetui	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis[48]
		2014–2018 m.
6011* punktas 6012* punktas 6013 punktas 6031** punktas		pm pm pm pm

* Susitarimai dėl Šveicarijos įnašo ir JET bendro fondo įnašo dar nesudaryti. Vyksta diskusijos su Turkija dėl bendradarbiavimo branduolinių mokslinių tyrimų srityje.

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

08 04 01 Asignavimai iš trečiųjų šalių (nepriklausančių Europos ekonominei erdvei) įnašų, skirtų moksliniams tyrimams, technologijų plėtrai ir inovacijoms

10 03 02 Asignavimai iš trečiųjų šalių (nepriklausančių Europos ekonominei erdvei) įnašų, skirtų moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

Tam tikros asocijuotosios valstybės gali prisidėti prie papildomo bendrosios programos finansavimo, pasirašydamos asociacijos susitarimus. Dėl apskaičiavimo metodo bus susitarta šiuose asociacijos susitarimuose ir šis metodas nebūtinai bus vienodas visuose susitarimuose. Skaičiavimai daugiausia grindžiami asocijuotosios valstybės BVP palyginimu su bendru valstybių narių BVP ir taikant šį procentinį dydį visam biudžetui.

[48] Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo išlaidų.